

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій
Кафедра германської філології

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня «магістр»

Спеціальність 035 «Філологія»
Спеціалізація 035.041 «Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська»

*Особливості перекладу нових упереджених лексичних одиниць
сучасного дискурсу*

Допущено до захисту «__» _____ 20 р.

Зав. каф. германської філології ___ канд. філол. наук, проф. Кобякова І. К.

Виконала:

студ. групи ПР.м-01

Журбенко Катерина Олександрівна

Науковий керівник:

канд. філол. наук, проф.

Кобякова Ірина Карпівна

Суми 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ НОВОЇ УПЕРЕДЖЕНОЇ ЛЕКСИКИ У СУЧАСНОМУ ДИСКУРСІ	7
1.1 Сучасний англомовний дискурс як контекст функціонування упередженої лексики.....	7
1.2 Поняття соціального неологізму та його розгляд як одного із джерел поповнення упередженої лексики	9
1.2.1 Визначення неологізму та соціального неологізму у порівнянні..	9
1.2.2 Причини виникнення неологізмів та їхня класифікація.....	12
1.3 Особливості сучасного англомовного сленгу та його негативної конотації.....	16
1.4 Процес евфемізації як спосіб уникнення розповсюдження упередженої лексики.....	21
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕКЛАДУ НОВОЇ АНГЛОМОВНОЇ УПЕРЕДЖЕНОЇ ЛЕКСИКИ СУЧАСНОГО ДИСКУРСУ	25
2.1 Способи перекладу упередженої лексики з англійської мови на українську мову.....	25
2.2 Аналіз особливостей перекладу нових упереджених одиниць сучасного дискурсу.....	27
2.2.1 Переклад англомовних соціальних неологізмів	27
2.2.2 Переклад сленгу засобами української мови	33
2.3 Труднощі перекладу упередженої лексики сучасного англомовного дискурсу серед українського суспільства.....	38
РОЗДІЛ 3 МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПЕРЕКЛАДУ НОВОЇ УПЕРЕДЖЕНОЇ ЛЕКСИКИ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО ДИСКУРСУ.....	41

3.1	Методичні передумови навчання перекладу упередженої лексики сучасного англомовного дискурсу	41
3.2	Комплекс вправ для навчання перекладу нової упередженої лексики сучасного англомовного дискурсу	43
	ВИСНОВКИ.....	50
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	53
	СПИСОК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ.....	59
	СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	60
	SUMMARY	64
	ДОДАТКИ.....	70

ВСТУП

Як сказав колись Джон Ф. Кеннеді, зміни – це закон життя, а ті, хто дивиться на минуле чи сьогодні, безперечно – пропустять майбутнє. У сучасному світі всі процеси проходять швидко або ж намагаються стати якомога швидкими та ефективними. І такий режим зумовлює людину відповідати та пристосовуватися до нових норм, що також часто змінюються.

Ще навіть і століття не пройшло, як жінки отримали право на працевлаштування та освіту, а вже майже кожна з жінок з розвинених країн має своє джерело доходу та не залежить від чоловіка. Звісно, там де є зміни, є і їхні противники. Так, у досить великій низці менш розвинених країн жінки все же не мають ці права і вважаються «власністю» чоловіка або батька. У деяких країнах, у яких такі права закріплені державними документами, протидія може бути виражена іншими способами, наприклад, упереджене ставлення або дискримінація, заклик до збереження «традиційних цінностей» або ж несхвалення. Так, у суспільстві зараз активно порушується питання зміни прізвища жінки на прізвище чоловіка при вступі у шлюб, яка є не обов'язковою, але вважається стандартною процедурою. Таким чином у мові, у процесі створення, поповнення та закріплення якої беруть участь всі люди, з'являються нові слова та поняття, деякі з яких можуть мати негативну конотацію.

Короткий екскурс в історію дослідження. Вивченням неологізмів як лінгвістичного явища займалися такі зарубіжні вчені як Е. Бодл, Дж. Алгео, Е. Мартелло, Р. Фішер, Дж. Каннон, С. Катлер, Дж. Сімпсон, М. Кохен, А. Дармстетер тощо, вітчизняні: Андрусяк І. В., Глазова О. П., Грицай І. С., Дзюбіна О. І., Зацний Ю. А. та інші. Вивченням сленгової частини мови, укладанням теоретичних засад та словників займалися такі зарубіжні вчені, як Е. Мартелло, Е. Партридж, Дж. Сімпсон, Р. Спірс, Т. Торн, О. Далзель тощо. З вітчизняних науковців питанням сленгу вивчали Балабін В. В., Дорда В. О., Клименко О. Л., Кондратюк Т. М., Хомяков В. О., Ставицька Л. О., Ніколів І., Романова О. О. та інші.

Актуальність теми дослідження зумовлена неспинним процесом поповнення англійської мови словами, що мають соціальний напрямок та позначають особливості людини, появою соціальних неологізмів та сленгу, які необхідно передати та розтлумачити українською мовою.

Об'єктом дослідження є соціальні неологізми та сленг сучасного англomовного дискурсу, які можуть нести упереджений характер.

Предметом дослідження є особливості перекладу та методика навчання перекладу соціальних неологізмів та сленгу сучасного англomовного дискурсу.

Матеріалом дослідження слугує вибірка термінів та понять, що визначають соціальні особливості особи, групи осіб та настрої суспільства.

Метою дослідження є розгляд та аналіз мовного, перекладацького та навчального аспектів проблематики упередженої лексики. Для досягнення мети були поставлені такі **завдання**:

- розглянути теоретичні засади поняття «неологізм», «сленг», «евфемізм»;
- визначити поняття «неологізм» та «соціальний неологізм», порівняти їх;
- визначити поняття «сленг»;
- встановити різницю між поняттями «неологізм» та «сленг»;
- охарактеризувати явище нової упередженої лексики;
- дослідити поняття «негативна конотація»;
- проаналізувати переклад вибраних лексичних одиниць та умовно угрупувати їх;
- створити комплекс вправ на навчання перекладу упереджених лексичних одиниць.

Методи дослідження. У роботі були використані такі методи дослідження, як: метод індукції, за допомогою якого було досліджено та розглянуто теоретичні засади наукової роботи, метод дедукції, який дозволив систематизувати та надати єдине визначення поняттям. Порівняльно-зіставний

метод дозволив встановити відмінності між схожими поняттями. Метод суцільної вибірки був використаний для пошуку та відбору практичного матеріалу. Також були використані методи аналізу, зокрема метод семантичного аналізу та метод перекладацького аналізу.

Теоретична значущість роботи полягає у розгляді питання нової упередженої лексики, систематизації складових нової упередженої лексики, а також аналізі перекладу лексичних одиниць.

Результати дослідження мають **практичне значення**, оскільки можуть бути розвинені та глибше вивчені у подальшій лінгвістичній діяльності, використані для запровадження у навчальну діяльність студентів перекладацьких або філологічних спеціалізацій, а також можуть бути використані для майбутніх досліджень та проектів соціального напрямку.

Наукова новизна зумовлена виокремленням поняття соціального неологізму, яке було уперше сформульовано у вітчизняній лінгвістиці, удосконаленням теоретичних засад, щодо поняття сленгу та його складових, комплексному описі нових упереджених одиниць сучасного англомовного дискурсу та їхньому перекладацькому аналізу, угрупованням англомовних сленгових одиниць за їхнім денотатом.

Апробація результатів та публікації. Основні положення і результати дослідження було висвітлено у публікації «Англомовні соціальні неологізми та способи їх передачі українською мовою» у співавторстві з Кобяковою І. К. у науковому фаховому виданні України, а саме у Віснику Маріупольського державного університету, серія «Філологія» від 10 грудня 2021 року.

Структура роботи. Науково-дослідна робота складається з трьох розділів, дев'яťох підрозділів, висновків та списку використаної літератури. Список використаної літератури налічує 83 найменування. Загальний обсяг роботи становить 70 сторінок, з яких 63 сторінки – основна частина роботи.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ НОВОЇ УПЕРЕДЖЕНОЇ ЛЕКСИКИ У СУЧАСНОМУ ДИСКУРСІ

1.1 Сучасний англомовний дискурс як контекст функціонування упередженої лексики

Найактивнішим у створенні нових термінів, що стосуються людських рис, став американський дискурс, адже там присутній сильний дух індивідуальності. Американське суспільство сильно зосереджене на собі як такого. Причиною такого відношення стала передусім освіта. У школах не вивчають географію світу, достатня кількість американців вважають, що Європа – це країна, столицею якої є Париж або Лондон. Замість загальних питань, вони вивчають більш вузькі, спеціалізовані – дисципліни з поглибленим вивченням мов, природних або ж прикладних наук. Така система продукує гарних у своїй справі спеціалістів, але негативною стороною є те, що більшості бракує базових знань з інших дисциплін або сфер життя, якщо не займатися цим самостійно. Досягнення у вузьких галузях науки призводить до появи нових технологій та досліджень, а вони у свою чергу – до появи нових термінів. Так дослідження людини як індивідуальності призвело до розширення знань про гендер та появи нових слів на позначення орієнтації людини, а також виявлення нових соціальних явищ у суспільстві.

Варто позначати, що історичні події в США сприяли формуванню чотирьох основних компонентів американської ідентичності, а саме: різноманіття етнічних культур, велика кількість релігій, розвинена політико-правова культура, та економічно-споживча культура [16, с. 20–21]. Ці фактори сформували американську культуру, яка, в свою чергу, викликає труднощі у спеціалістів та звичайних людей у її чіткому визначенні. Труднощі полягають в тому, що історія США, яку ми зараз знаємо та бачимо, побудована іммігрантами з Європи. Ми можемо спостерігати, що інклюзивність та різноманіття культур,

рас, цінностей є навіть обов'язковою до виконання, але у той самий час, в США є достатня кількість упереджень до тих самих культур, особливостей людини тощо. Американці намагаються сформувати одну загальну ідентичність своєї нації, яка матиме такі характеристики, як індивідуалізм, свобода, незалежність, утопізм, але ці спроби призводять тільки до посилення духу індивідуальності, цінності «кожний сам за себе» та суперечностей.

Така американська зосередженість на індивідуальності призвела і до згубних наслідків. Звертання уваги тільки на власні потреби і бажання призвело до егоїстичного відношення американського народу до інших, і навіть один до одного [52]. Яскравим прикладом цього стала пандемія COVID-19, яка поширилася у 2020 році і продовжує це робити і досі, а саме правила попередження поширення вірусу. Одним із них було і є носіння масок для захисту себе та інших людей. Здавалося, що це досить логічне рішення при хворобі, але велика кількість американців відмовлялися і відмовляються зараз їх носити, аргументуючи це «нездатністю нормально дихати», а деякі і зовсім «не вірять у коронавірус». Таке відношення призвело до різкого та постійного зростання кількості хворих, і відповідно до зростання летальних випадків. Вже як майже два роки США була і залишається нині лідером кількості випадків захворювання на вірус COVID-19 серед всіх країн світу, обігнавши навіть Китай та Індію, населення яких сягає мільярдів [21].

Також причиною такого явища є сильна, навіть пропагандистська політика США. Американська мрія – успішна кар'єра, фінансова забезпеченість або навіть заможність, власний дім у передмісті, власне авто, чоловік чи жінка, двоє дітей та собака – активно агітувалася у 20 столітті [39]. І вся ця ідеологія щасливого життя продовжує свою дію і вплив і нині. Але реальністю стало і є те, що така мрія доступна не всім. Всім, хто не підпадав під критерії «біла шкіра, приємна зовнішність» було важче отримати все обіцяне. А людей з темною шкірою вважали лише слугами, здатними лише на прибирання і ніщо більше. На сьогодні ситуація пом'якшилася, але все ще існують певні упередження до не білих людей. Боротьба з упередженнями продукувала нові терміни, як наприклад

«расизм» – політична ідеологія, що стверджує вищість одних рас чи етносів над іншими та упередження й дискримінація, пов'язані з такою вірою, а він у свою чергу інші терміни, неологізми, деякі з яких вже стали загальноприйнятими. Ця ідеологія поширювалася не тільки серед американського народу, ще багато країн вважають США країною, де «збуваються всі мрії». Через це Америка досі має великий вплив на світові тенденції у різних сферах, соціальну сферу включно. Саме тому важливо розглянути англомовні неологізми та сленг, оскільки саме вони найбільш швидко стають глобального характеру.

1.2 Поняття соціального неологізму та його розгляд як одного із джерел поповнення упередженої лексики

1.2.1 Визначення неологізму та соціального неологізму у порівнянні

Одним із продуктивних шляхів поповнення мови є утворення неологізмів. Оскільки наш світ не стоїть на місці, а постійно рухається вперед, майже кожного тижня, а іноді й частіше, з'являються нові речі та поняття, які потребують опрацювання і за допомогою мови. Нові предмети та поняття нашого світу зумовили появу розвитку неології – галузь лінгвістики, яка вивчає свіжо створені слова, їх утворення та вживання [11]. У сучасній лінгвістиці розмежовується галузі неології та неографії. Остання займається саме проблематикою занесення нових слів до словників та створення словників, які місять неологізми [2, с. 4].

Неологізми є результатом зміни мови та людства. Кожного дня з'являються нові поняття та терміни на позначення нових явищ, і лексикографам стає все складніше вмістити такий широкий набір нових лексичних одиниць у словники [41, с. 590]. Наприклад, словник «Неологізми. Нові слова з 1960 року» Дж. Гріна, що був виданий у 1991 році, містить приблизно дві тисячі сімсот нових слів та виразів, які з'явилися у період між 60-ми та 90-ми роками. З тих пір, як була видана ця книга, у світі з'явилося ще більше неологізмів, які потребують опрацювання та включення у нові словники.

Схожий збірник був виданий і в США, американським вченим Дж. Альгео. Його робота називалася «50 років серед нових слів» та містила одиниці, які з'явилися у період між 1941–1991 роками. За словами самого Альгео цей збірник – «найдовший документальний запис нових англійських слів». За його допомогою у мові були прийняті такі слова як *narrowcast* (передавати програми через передплатне радіо або кабельне телебачення) та *broadcast* (передавати програми через загальне телебачення). Інший цікавий випадок, про який згадано у вступі словника Алгео, стосується слова *сандвіч*, придуманого на честь Дж. Монтагу, 4-го графа графства Сандвіч, який мав звичку їсти нарізані скибочки холодної яловичини з двома скибочками хліба. Повторний аналіз такого слова як сполуки – хоча він не має ні семантичного, ні морфологічного зв'язку зі словом *нісок* – породив нові подібні слова, такі як *duckwich* (даквіч, сандвіч з м'ясом качки) та *turkeywich* (тюрквіч, сандвіч з м'ясом індички), шляхом заміни першого складу [43, с. 23].

Взагалі, саме поняття «неологізм» з'явилося ще у 1735 у вигляді французького слова *néologisme*. Потім термін, як і велика кількість інших слів, був запозичений англійською мовою і отримав визначення як «використання або звичка використання нових слів; нове слово або вираз» [1, с. 12].

Найвідомішим та найширшим визначенням неологізму є «нове слово». Якщо розглянути поняття більш детально, то можна дати визначення, що неологізм – це слово, яке було утворено нещодавно та має статус «нового». За думкою Ю. А. Зацного визначення неологізму звучить як «слово чи зворот, спеціально створений для назви окремого предмета або ж вираження нового поняття, лінгвістична інновація, індивідуальна лексична одиниця у своїй формі та значенні чи нове, виведене чи не виведене з попереднього, значення мовної одиниці, яке додається до вже наявного, яке не було зафіксованим словниками, що виникає для проведення спілкування, комунікативних актів, і сприймається суспільством як нове протягом певного періоду часу» [17, с. 25]. Це визначення є найбільш охоплюючим та найдоцільніше передає суть поняття неологізму. Але з цього визначення випливає інше питання – протягом якого часу слово буде

мати статус нового? Однозначної відповіді на це питання дати не можливо, оскільки кожна нова одиниця мови є унікальною, має свої характеристики, та зумовлена тими чи іншими факторами. Одним із факторів повного прийняття неологізму є його вживаність, тобто як часто та в якій сфері життя людини вживається новоутворена одиниця. Найшвидше входять до словників ті неологізми, які позначають речі або явища побутового характеру та використовуються регулярно. Такої самої думки дотримується Є. Я. Городецька, яка пропонує в якості основної ознаки неологізму параметр «час». Вона визначає, що неологізми – це слова, які існують у мові «пізніше якогось періоду, прийнятого за вихідний», тобто які мають статус новизни [12, с. 50].

Отже, неологізми – це нові слова, словосполучення, фразеологізми, що з'являються у мові. Таким чином, можна виділити кілька основних критеріїв визначення неологізму [13, с. 223]:

- 1) позначає нову реалію;
- 2) присутнє відчуття смислової новизни;
- 3) новий, конотативний відтінок існуючого слова;
- 4) незазначений або зазначений в словниках;
- 5) існує в певний момент часу в тому чи іншому мовному просторі.

Варто висвітлити різницю між неологізмом та соціальним неологізмом. Соціальний неологізм – це підвид неологізму; нове слово, яке позначає поняття соціального характеру, дає назву новим особливостям людини; терміни, які позначають певні особливості людини як індивідуальності або суспільства як групи людей, феномени, що характеризують явища та поняття, пов'язані зі суспільством. В перспективі соціальний неологізм так само, як і звичайний, стане загальноживаною мовною одиницею, але цей процес буде тривати порівняно довше, оскільки у суспільстві є фактор «консервативності», за якого людина, що відрізняється та виділяється на фоні інших, є «неправильною» або «дивною», тобто певні упередження будуть ускладнювати процес прийняття нового поняття.

Також варто визначити різницю між поняттями соціального неологізму та сленгу. У своїй характеристиці ці два поняття є схожими, але відмінність полягає у тому, що сленг – лексичні одиниці розмовного стилю, жаргон, характерний для груп людей, яких об'єднує професія, заняття, соціальний статус тощо, який має емоційно-експресивне забарвлення – не стають повноцінними, нормативними, загальноприйнятими лексичними одиницями мови через певний час, а залишаються тільки у контексті певної сфери життя. Сучасний сленг охоплює як специфічний, так і загальний сенс. Він зазвичай складається з нових слів та нових або розширених значень, і розвивається від спроби знайти свіже, енергійне, барвисте, різкі або жартівливі вирази [42, с. 36]. Також варто зазначити такий термін як «сленговий неологізм». Сленговий неологізм – це лексична одиниця, яка має характер сленгу (неформальний, нелітературний) та має статус новоствореної одиниці.

Незважаючи на те, що соціальні неологізми є здебільшого термінами, які позначають явища соціального характеру, вони можуть набувати і негативної конотації. Так, наприклад, колишній неологізм *феміністка* і до нині може вживатися як спроба образити жінку, яка дотримується певних поглядів. Сам термін не несе у собі емоційного забарвлення та не передбачає відхилень від прямого значення у сторону дискримінації інших людей, але все ще у суспільстві може зустрічатися прирівнювання цього терміну до «жінки, яка ненавидить чоловіків». Тому неологізми можна вважати одним із джерел упередженої лексики.

1.2.2 Причини виникнення неологізмів та їхня класифікація

Англійська мова є досить унікальною у своєму роді. Через свою відносну легкість вона набула глобального визнання. Набуття англійською мовою статусу *lingua franca* зумовило її активне дослідження та використання у якості інструменту для інших сфер науки та життя. Щороку у її словниковий запас

додається приблизно 5400 нових одиниць, з яких біля 1000 стають загальноживаними лексичними одиницями згідно з даними Е. Бодла [37].

Найпершою та найголовнішою причиною виникнення неологізмів є, звичайно, виникнення нового предмету чи явища. Такими предметами чи явищами можуть бути відкриття та здобутки наукової, технологічної, інженерної або ж творчої праці, певні результати людської діяльності в цілому. Поява нових наукових досліджень психології, соціології та соціолінгвістики також призвела до появи нових слів, а саме соціальних неологізмів.

Науковиця Л. Томіленко виділяє дві групи причин виникнення неологізмів: лінгвістичні та екстралінгвістичні.

До лінгвістичних причин належать:

- 1) відсутність слова для назви нового предмета, явища, поняття тощо;
- 2) скорочення та доцільність нового слова, що замінятиме довгий вираз;
- 3) потреба у певному слові, яке усунуло би певне непорозуміння, сперечання між комунікантами;
- 4) потреба у виокремленні, висвітленні різниці між двома чи більше близькими за значеннями предметами, явищами, поняттями;
- 5) потреба у більш вузькому, спеціалізованому понятті;
- 6) потреба у позначенні комунікативно-актуального поняття, життєво важливих інтересів, факторів, сфер життя людей тощо;
- 7) потреба у нових словах, назвах, термінах для підвищення статусу;
- 8) тенденція до закріплення нових слів, які мають єдиний лексичний ряд через своє загальне значення чи повторення певного елемента чи елементів структури [33, с. 83].

До екстралінгвістичних причин Л. Томіленко відносить ті, які характеризують розвиток людства та людського суспільства, розвиток науки, техніки, культури, збільшення знань про навколишній світ, розширення суспільних функцій мови, її стильової варіативності, ускладненні форм суспільного життя людей тощо. Аналізуючи причини виникнення неологізмів,

можна зробити висновок, що до причин появи соціальних неологізмів належать всі раніше вказані, оскільки вони: дають назву новому поняттю, висвітлюють різницю між поняттями, мають вужче значення та несуть у собі соціальний характер.

Варто зазначити, що процес виникнення, а також зникнення (вихід з ужитку) неологізмів відбувається переважно у розмовній мові. Так, неологізмами можуть бути і сленгові одиниці, жаргонізми тощо [9, с. 2], які потім можуть стати загальноприйнятими і загубити свою початкову «сленговість».

Дослідивши теоретичний аспект поняття неологізму, також можна визначити типи неологізмів. Найпоширенішою та традиційною класифікацією новоутворень є поділ на власне неологізми (або загальнономвні) та авторські (стилістичні) неологізми. І якщо визначення власне неологізмів є добре відомим, то визначення останнього є більш спеціалізованим поняттям. Авторський неологізм – це нове слово, утворене автором у його або її творі, яке слугує для вираження творчої ідеї, смислу тощо. Тобто, він існує лише за певного контексту певного твору певного автора і не вживається іншими. Це поняття також може виражатися такими термінами, як «оказіоналізм», «одноразове слово», «поетичний неологізм», «неологізм контексту», «індивідуальне слово» тощо. Соціальні неологізми віднести до авторських не можна, вони є підтипом загальнономвних неологізмів.

Також існує інша класифікація неологізмів, яка розглядає серед іншого форму слова та етимологію. О. А. Стишов наводить таку таксономію [32, с. 34–35]:

- 1) власне неологізми – нові слова за своїм значенням та формою, до них також відносяться запозичення, зокрема з англійської мови;
- 2) новоутворення – нові слова за своєю формою, здебільшого слова, що були утворені з двох чи більше основ, значення яких поєднуються;
- 3) синонімічні неологізми, або трансформації, – нове слово, значення якого передавалося словосполученням або виразом;
- 4) семантичні неологізми – слова, які набули нового значення;

5) функційні неологізми – старі слова, слова минулого, які ввійшли до вжитку з новим значенням, зазнавши певних змін.

Варто зазначити, що неологізми можна класифікувати і за іншим критерієм, а саме «час»: оскільки період прийняття новоутворення є суб'єктивним, тобто відрізняється в одиниці від одиниці, можна виділити такі типи неологізмів, як: моментальні, поступові, раптові (або випадкові) [23, с. 39]. До моментальних нових лексичних одиниць належать ті, які швидко стають загальноприйнятими, швидко входять до активної лексики суспільства, та які порівняно швидко втрачають свій статус новизни. Поступовими неологізмами називають ті, прийняття яких відбувається відповідно поступово, порівняно довше. Цей процес може поділитися на декілька етапів: використання нової лексеми як синоніма до існуючого слова, а потім, набуття новою лексемою більшого значення серед суспільства та частіше використання. Раптові або випадкові неологізми відрізняються від перших тим, що лексична одиниця, яка до цього часу існувала за певного контексту, набуває більших масштабів використання і соціального значення, і входить до активного словника.

Також існують і інші класифікації неологізмів, які поділяють їх на групи за певним критерієм:

- 1) за видом мовної одиниці:
  - a) неолексеми;
  - b) неофраземи;
  - c) неосемеми;
- 2) за ступенем новизни:
  - a) сильні (або абсолютні) – нові слова;
  - b) слабкі (або відносні) – нове значення слів;
- 3) за видом денотата:
  - a) новий денотат;
  - b) старий денотат;
  - c) актуалізований денотат;
  - d) вимираючий денотат;

- е) неіснуючий (гіпотетичний) денотат;
- 4) за способом утворення [7, с. 117].

Підставами до появи неологізмів є необхідність назвати нові явища, предмети, поняття, необхідність замінити вже існуючі назви більш точними та придатними для мови, набуття словами, що вже існують у мові, нових значень, та бажання автора більш точно та яскраво описати дію або образ у своєму творі. Підставою для утворення соціальних неологізмів є розвиток суспільства як одного цілого та розвиток знань про людину.

1.3 Особливості сучасного англomовного сленгу та його негативної конотації

Дослідивши теоретичні засади поняття сленг, варто відзначити, що єдиної думки щодо його визначення немає. Цей термін вважається неоднозначним. У лінгвістиці поняття сленг та жаргон (або молодіжний жаргон) не мають чіткого розмежування. Деякі лінгвісти, як О. Романова, О. Іванова, дотримуються думки, що ці два поняття є синонімічними [29, с. 300], інші визначають необхідність поділу визначення на термінологічне та нетермінологічне, оскільки за останнього визначення вони є синонімами.

Сам термін сленг має досить широкий діапазон досліджуваного матеріалу, оскільки включає в себе активну, розмовну лексику людей, і при розмежуванні його від професіоналізмів чи інших груп слів виникають складнощі. Відмінності у поняттях можна побачити у визначенні В. Балабіна, який наголошує, що жаргон є сукупністю лексичних одиниць людей, яких пов'язані між собою родом діяльності, в той час як сленг є мовою молоді, яка формує мову майбутнього, а також, що сленг є ненормативною, неформальною, стилістично зниженою лексикою [3, с. 6].

Схожої думки дотримується Л. Ставицька, яка детермінує сленг як середовище спілкування великої кількості людей, яке відрізняється від мовної норми. Вона зазначає, що «субстандартна лексика видозмінюється, розвивається,

а відтак завжди актуальним буде її вивчення „тут і тепер“» [31, с. 345]. І. Николів наводить таке визначення сленгу: «Сленг – мовлення закритих соціальних середовищ, яке розуміє лише одна група мовців; „нижчий“ варіант мови; шатровачкі, жаргон, арго» [27, с. 12]. Деякі науковці, наприклад В. Дорда, виокремлюють таку групу сленгу як молодіжний сленг та наголошують, що він складається з трьох підсистем лексики та стилістики, а саме нестандартної розмовної мови, професіоналізмів та вульгаризмів [15, с. 3].

Дослідження у галузі прагматики мови зумовила перегляд свого ставлення до сленгу. Переважна кількість лінгвістів зазначають, що молодіжна мова, або сленг є явищем цілісним та неоднорідним, наприклад, Е. Партрідж, О. Есперсен, С. Робертсон тощо. Деякі лінгвісти вважають, що такого явища як сленг не існує зовсім, як наприклад, І. Гальперін [14, с. 37]. Інші характеризують це поняття як варваризм та лексико-фразеологічні просторіччя, наприклад, В. Єлістратов та В. Хомяков.

До цього ж довгий час поняття сленг вважалося сукупністю вульгарної та низької лексики. Так, у 1785 році був виданий словник вульгарної мови, автором якої був Ф. Гроус. У своїй роботі він визначає сучасний термін сленг через термін кент. Він наголошує, що сленг має дві складові – кент і активно-вживану лексику, яка охоплює прізвиська, фрази більш нейтрального характеру. Через популярність словнику, ці два терміни довго не розмежовувалися, але на сьогодні їх прирівнювання є не актуальним.

На зараз, існує достатня кількість словників, які містять в собі різні сленгові одиниці. Одним із найвідоміших словників є праця Е. Партрідж «A dictionary of slang and unconventional English: colloquialisms and catch phrases, fossilised jokes and puns, general nicknames, vulgarisms and such», де зібрані не тільки сленгізми, а й гумористичні одиниці, каламбури, прізвиська, вульгаризми тощо [45].

Сам термін породив і нове поняття таке, як «slanguage» від гри слів *slang* та *language* – сленговане мовлення або письмо, спілкування, наповнене сленгізмами [60]. Згідно з Рейчел Сміт, яка дослідила поняття «slanguage», окрім

попереднього визначення, вона наводить наступне: сленг – нісенітниця, мова, яку «ідіоти» плутають з реальною [50, с. 45]. Нині визначення сленгу все ще залишається суперечливою темою та актуальною проблемою лінгвістики, зокрема лексикології, через свою нелітературність та ненормативність. Єдиним, що безперечно можна сказати про термін сленг, це те, що він є досить охоплюючим поняттям, і містить в собі не тільки активно-вживані одиниці сучасної молоді, а й неологізми, вульгаризми тощо. Сленг – це сукупність лексичних одиниць, слів або виразів, що використовуються певними групами людей, яких об'єднує спільна ознака (професія, вік тощо) [20, с. 211]. Він не є частиною загальноприйнятої мови, і в цьому ми можемо спостерігати схожість з неологізмами.

Основною функцією сленгізмів є вербальна комунікація, вираження своєї думки, обмін інформацією нестандартними інструментами, уможливлення неофіційне, невимушене спілкування. Їх використовують для експресивності, стилістичного забарвлення, доцільності мови тощо. Застосування сленгу несе у собі неформальну атмосферу, більш повсякденний, сучасний, веселий, жартівливий, або ж навпаки, невдоволений настрій. Соціально забарвлена лексика є привілеєм саме усної розмовної мови.

Сленгові одиниці, окрім розмовної мови, використовують у текстах преси, мові мас-медіа, зокрема публіцистичних статтях, а також у художніх творах та творчості в цілому для надання, посилення експресивності, оживлення літературних героїв. Часто письменники творів або автори пісень запобігають до використання сленгу задля кращого звучання, зокрема скорочень [24, с. 83]. Наприклад, використання скороченої форми *'coz* замість *because* у піснях, фразових дієслів, сленгових виразів тощо.

Причинами виникнення сленгових лексичних одиниць є, насамперед, бажання доцільнішого мовлення, а саме бажання виразити свою думку більш експресивно, не нейтрально, показати своє ставлення до предмету чи явища. Так, використовуючи лексичні одиниці, які несуть в тій чи іншій мірі негативну

конотацію, наприклад, назви груп осіб за расовою, статевою чи іншою ознакою, реципієнту стане зрозуміло, якої думки дотримуються співбесідник.

Найважливішими характерними ознаками сленгу, які відрізняють його від інших типів лексики, є: 1) протистояння літературній мові та кліше, 2) переважне існування в усній мові, 3) групове маркування слів, 4) перевага конотативного значення [10, с. 6].

Сленгові одиниці формуються так само як і звичайні. У сучасній українській мові найбільш вираженим джерелом сленгу є запозичення, зокрема англіцизми. В англійській мові запозичення також є джерелом виникнення мовних одиниць, але вони не є головним джерелом – найчастіше всього, нові одиниці потрапляють в англійську мову з французької або німецької. Наприклад, *handy – cell phone, mobile phone, salut – hello*.

Ще одним способом утворення нових сленгізмів є використання скорочень. Вони спрощують спілкування та скорочують період обміну інформацією у письмовому спілкуванні, тобто донесення своєї думки відбувається швидше, але лише за умови, що мовна одиниця відома всім учасникам розмови. Такими сленгізмами є, наприклад: *btw (by the way), lol (laughing out loud), rofl (rolling on floor laughing), sup? (what's up), convo (conversation)* тощо. У сучасному листуванні скорочення можуть писатися як з великих, так і з малих літер.

Також нові мовні одиниці можуть утворюватися за допомогою переробки вже існуючих слів, надавши їм нового значення, відтінку значення. Найбільш поширеним способом є метод складання основ. Наприклад: *gaylebrity (gay + celebrity) – знаменитість нетрадиційної орієнтації, dudette (dude + brunette) – дівчина-пацанка з темним кольором волосся*.

Метод афіксації є одним із найпродуктивнішим способом створення сленгу. За останнє десятиліття суфікс *-s* набув популярності. Він найчастіше використовується разом з процесом скорочення і застосовується для багатьох частин мови. Наприклад: *babes (baby/babe), blates (blatantly), perfs (perfect), no probs (no problem)*. [44, с. 124]. Використання суфіксу *-er* допомагає утворити

іменники на позначення роду заняття, походження особи тощо, наприклад, *hater* – *ненависник*. Також спостерігається збільшене використання суфіксу *-y*, який ад'єктивує інші частини мови: *sometimes* – *sometimey* (*нідозрілий*). Існує і інший суфікс, який користується популярністю – суфікс *-ish*, який додається переважно до прикметників, іноді до іменників, і вказує на певну міру ознаки чи стану: *yellow* – *yellowish* (*жовтуватий*), *boy* – *boyish* (*хлопчачий, пацанкуватий*).

Префіксальний спосіб є менш поширеним ніж суфіксальний. Варто зазначити про такий префікс як *Mc-*. Він є суто англійським, не простежується у інших мовах, і вказує на масовість випуску якогось продукту, оскільки префікс бере своє походження від мережу закладів швидкого харчування McDonalds. Наприклад, *McJob* – *МакДжоб* – неprestижна, низькооплачувана, малоперспективна робота.

Варто зазначити таке поняття як негативна конотація. У загальному значенні конотація – це семантичні і прагматичні особливості лексичного значення, які додаються та відтіняють предметно-поняттєвий аспект [25, с. 187]. У словниках визначення зазвичай звучить так: конотація – це вторинне значення слова чи виразу. Одиниці надаються додаткові експресивні, оцінні, емоційні або образні ознаки. Відповідно конотація може бути позитивною, наприклад, вихвалення, негативною, навпаки – приниження, а також нейтрально забарвленою – у випадку надання вторинного фразеологічного значення. Негативна конотація – це додаткове негативно забарвлення значення слова, що надає певної експресивності та виражає думку мовця. Серед таких одиниць можуть бути образливі слова (*slurs*) різного ступеня забарвленості (сильний, середній, слабкий), сленгізми, які дають характеристику людині за її расовою, статевою, релігійною ознакою або ознакою сексуальної орієнтації. Наприклад, слово *gay*, позначене у більшості словників як нейтральне, але у неформальній, побутовій мові цьому слову може надаватися негативна, образлива конотація через своє денотативне значення та соціальні чинники. Саме тому можна розглядати сленгізми як джерело упередженої лексики.

1.4 Процес евфемізації як спосіб уникнення розповсюдження упередженої лексики

Переклад англомовної упередженої лексики може викликати певні труднощі у перекладача. Варто визначити термін «упереджена лексика». Упередження – негативна, несправедлива думка, яка складається щодо кого-, чого-небудь наперед, та пов'язане з нею відповідне ставлення [57]. Упередженою лексикою можемо називати сукупність лексичних одиниць, які несуть у собі упереджений характер, викликають у людей неоднозначне (та негативне) ставлення.

Саме явище негативної конотації зумовило виникнення поняття евфемізмів, або політкоректної лексики. Евфемізми є широко застосованими, зокрема, у сфері преси та мас-медіа. Це зумовлено бажанням вплинути на реципієнта, читача так, щоб у нього виникла або склалася певна точка зору щодо певного предмету, явища або ж людини. Процес евфемізації полягає у «знейтралюванні» лексичних одиниць, які можуть нести упереджений характер або бути емоційно, стилістично забарвленими [38, с. 732]. Такими одиницями можуть виступати образливі слова (*slurs*), терміни, які можуть викликати неоднозначну реакцію у суспільстві, соціальні неологізми, зокрема назви видів сексуальної орієнтації, гендеру, сленгові лексичні одиниці, віросповідання, назви частин тіла тощо. Відповідно, евфемізм – це пом'якшений варіант слова; слово або вислів, що замінює грубий та неприємний вираз. В українській лінгвістиці евфемізмом називають певний троп, який виражається прикритим, ввічливим, непрямим позначенням оригінального слова, який виник через соціальні фактори [6, с. 99]. У широкому сенсі терміну «евфемізм» також можна розуміти синоніми, хоча зв'язок між словами може бути непрямий, більш конотативний.

Механізмом створення політично коректної одиниці є приховання негативних однак значення та висування на перший знак позитивних або нейтральних однак. Наприклад, евфемізмом до образливого *n-word*, виникнення

якого зумовлене, зокрема, історичними подіями в США, є такі одиниці як *man/woman/person/people of color, black person/people, an Afro-American*. Остання одиниця також може викликати бурхливу реакцію зі сторони певних груп людей та вважатися не суцільно прийнятною на підґрунті того, що афроамериканцями є не всі люди з темним кольором шкіри.

Причиною виникнення політкоректної лексики є соціальна, а саме бажання пом'якшити свою мову. Варто зазначити, що використання таких одиниць може, рідко, дещо зашкодити ясності, доцільності спілкування, зокрема у розмовній мові, де політкоректність не завжди є вимогою для ведення комунікації.

Питанням класифікації евфемізмів займалася К. Баррідж, яка зазначила такі типи одиниць відповідно до їхніх функцій:

- 1) захисний – усунення негативного значення;
- 2) секретний – приховання оригінальне значення, його спотворення;
- 3) надихаючий – піднесення значення, виставлення у гарному світлі;
- 4) провокаційний – викривання значення;
- 5) об'єднувальний – проявлення солідарності до певних груп людей (зокрема сленг);
- б) ігровий евфемізм – у гумористичному контексті [36, с. 66].

Українські традиційні класифікації евфемізмів дещо відрізняються від напрацьовань К. Беррідж. О. Селіванова виділяє такі функції евфемізмів, як: ідеологічна, іронічна, етикетна, магічна та криптофорна [30, с. 135]. Як можна побачити, деякі функції мають схожу природу.

Для створення політкоректної лексики використовуються такі методи аналогія та модифікація. Метод аналогії полягає в заміні образливого слова чи виразу фразеологічними одиницями, сленговими чи жаргонними одиницями, які непрямо передають суть оригінального поняття, явища, предмету тощо. До аналогії відносяться такі перетворення як використання метафор, метонімії, літоти тощо. Метод модифікації полягає у зміні форми образливого слова чи виразу, зокрема скорочення або, навпаки, опис. Яскравим прикладом модифікації є вже згадана раніше лексична одиниця *n-word*, яка замінює первісне

слово його першою літерою, маскуючи негативне значення. Опис, або перифраза, навпаки, розширює значення слова, пояснюючи, та одночасно пом'якшуючи, його. Наприклад, *a person with a disability* замість *an invalid, a disabled person*.

Варто зазначити, що політкоректна лексика, попри свою нейтральність, стикається з проблемою негативізації. К. Алан та К. Баррідж дослідили питання та знайшли таку закономірність, що через деякий час негативна конотація може витіснити позитивну або нейтральну. Це пов'язано з тим, що евфемізм є певним синонімом до образливого слова, він зв'язує два поняття тонкою ниткою нейтральності, а з плином часу може стати повноцінним синонімом денотата.

Отже, поняття упередженої лексики є досить ємким, оскільки вона включає у себе не тільки вульгаризми, а й неологізми та сленгізми, які несуть у собі упереджений характер, тобто можуть набувати негативної конотації. Було дано визначення наступним поняттям: неологізмами є слова чи вирази, які були порівняно нещодавно створені, які позначають новий предмет чи явище, та можуть бути ще не зафіксовані у словниках; соціальний неологізм є підвидом загальнономовного, і характеризується тим, що він позначає нові явища соціального напрямку. Такими явищами називаємо нові дискримінаційні поняття та їхні деривативи, нововиявлені види сексуальної орієнтації людини та пов'язані з ними терміни. Підставами для утворення неологізмів є поява нових предметів або явищ, розвиток науки та технологій, прогрес людства в цілому, для соціальних неологізмів – набутки та дослідження у сфері психології людини, соціології. Було встановлено, що більшість науковців поділяє неологізми на загально-мовні та авторські. Останні ще називають okazіоналізмами і вони є лексичними одиницями, створеними спеціально для своєї праці автором, які існують виключно за конкретного контексту.

Було виявлено, що поняття сленг також є складним, оскільки у лінгвістиці не існує єдиного прийнятого визначення і багато науковців дотримуються різних думок: перші розмежовують поняття сленг, жаргон, арго, інші – ні. Спільним у всіх визначеннях сленг є його характеристика як нелітературного,

ненормативного варіанту мови. Було встановлено, що основні класифікації сленгізмів поділяють їх за їхньою функцією. Також було визначено таке поняття, як сленгований неологізм – новоутворена лексична одиниця, що характеризується використанням у певному вузькому колі людей; сленгізм, який був нещодавно утворений. Були встановлені основні способи створення сленгу: афіксація, основоскладання тощо. Також було досліджено поняття евфемізму, політкоректної лексики, яка може слугувати способом перекладу упереджених одиниць.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕКЛАДУ НОВОЇ АНГЛОМОВНОЇ УПЕРЕДЖЕНОЇ ЛЕКСИКИ СУЧАСНОГО ДИСКУРСУ

2.1 Способи перекладу упередженої лексики з англійської мови на українську мову

Найголовнішою метою перекладу є передача якомога повнішого сенсу тексту оригіналу у тексті перекладу. Тобто, переклад повинен надати українському читачу такий самий рівень інформації або викликати ті самі емоції, як це робить оригінал з англomовним читачем. Найважливішим критерієм перекладу є його адекватність – зрозумілість, доступність, відтворення мотивів автора. Для цього існують різні способи перекладу, наприклад, такі, як дослівний переклад або точний переклад. Також варто зауважити такий спосіб як вільний переклад. Його ще називають інтерпретацією. Більшість науковців у сфері філології та перекладу розмежовують такі два поняття як «переклад» та «інтерпретація», вказуючи, що останній є вільною формою перекладу і може не повністю відповідати оригіналу.

Розглянемо методи перекладу англomовних одиниць на українську мову. Методів перекладу саме мовних одиниць порівняно менше ніж видів. Їх умовно можна поділити на лексичні та граматичні методи. До лексичних методів належать конкретизація, генералізація, антонімічний переклад, смисловий розвиток, компенсація. До граматичних – перестановка, заміни, додавання, опущення, об'єднання і поділ.

Для перекладу упереджених мовних одиниць підходять методи, запропоновані І. В. Корунцем, а саме: буквенний переклад або транслітерація, транскрибування, калькування, описовий переклад, заміна синонімами [22, с. 355]. Також у своїй роботі «Теорія та практика перекладу» він зазначає, що до одиниць, перекладених транслітерацією або транскрипцією,

можуть надаватися пояснення або виноска, якщо сенс перекладеного слова незрозумілий або неясний реципієнту.

Більшість науковців зазначають, що ці методи є доцільними для перекладу саме безеквівалентної лексики, до яких ми відносимо реалії, власні назви, імена, неологізми [5, с. 52], зокрема соціальні, та сленгізми.

Основними способами перекладу нових мовних одиниць є транскрипція, транслітерація, калькування описовий переклад, пряме включення та приблизний переклад [18, с. 89]. Для дослідження перекладу нової упередженої лексики були відібрані одиниці, які позначають види дискримінації груп осіб чи істот, назви сексуальної орієнтації людини, сленгізми, які дають ознаку сексуальній орієнтації та гендеру людини, образливі слова, пов'язані з попереднім фактором.

Перших два способи перекладу є схожими між собою і часто викликають проблему плутанини. Розглянемо визначення: транскрипція – точне передавання на письмі звуків якоїсь мови за допомогою умовних літер або спеціальних графічних знаків незалежно від графічних і орфографічних норм, що історично склалися в даній мові [55]; транслітерація – заміна літер однієї писемності літерами іншої писемності, незалежно від їхньої вимови [56]. Тобто, процес транслітерації полягає у відтворенні літер слова оригіналу відповідними літерами мови перекладу. Процес транскрипції полягає у передачі літерами мови перекладу саме фонетичної складової.

Калькування також є досить популярним способом перекладу у сучасному перекладацькому просторі. Калькування – творення слів і окремих виразів шляхом копіювання того самого способу, яким вони утворені в іншій мові, у мові-джерелі [53]. Калькування ще називають дослівним перекладом та запозиченням (loan translation). Спосіб полягає у відтворенні запозиченого слова згідно нормам мови перекладу. Наприклад, одиниця *camelry* (*camel* + *cavalry*) може бути переданий як *верблюдерія* (верблюд + кавалерія). Калькування використовується зокрема для передачі гумористичних одиниць або термінів.

2.2 Аналіз особливостей перекладу нових упереджених одиниць сучасного дискурсу

2.2.1 Переклад англомовних соціальних неологізмів

Для перекладу соціальних неологізмів доцільніше всього використовувати буквенний переклад – транскрипцію та транслітерацію. Також може застосовуватися описовий переклад. Єдиного слушного методу перекладу неологізмів не було встановлено, оскільки денотація одиниць може бути порушена або не повністю розкрита засобами української мови.

Для аналізу особливостей перекладу були вибрані соціальні неологізми, що позначають типи дискримінації людей, та що позначають назви видів, підвидів сексуальної орієнтації людини. Спочатку розглянемо їх на основі «ізмів». Слова-ізми – це терміни зі словотворчим суфіксом *-ізм*. Цей суфікс досить активно вживається для створення нових слів, термінів, особливо в англомовному дискурсі. Прикладом може слугувати колишній неологізм *feminism*. В українській мові його переклали як *фемінізм* – застосували транслітерацію. Схожій трансформації зазнало і поняття *racism* – *расизм*.

Варто відмітити, що цей суфікс активно використовують і для позначення різного роду дискримінаційних явищ. У цій роботі оглядається переклад таких одиниць як *lookism, ageism, ableism, sizeism, heightism, colorism, sexism, casteism, fattism, speciesism, cissexism*.

Розглянемо терміни, які перекладаються на українську мову транскрипцією:

(1) *The Student Radio Network will not tolerate prejudice and/or hateful comments such as racism, homophobia, sexism, misogyny, **ableism** or other forms of hate-speech, or contributions that could be interpreted as such* (UnderTheRadar, 25.11.2021). – *Студрадіомережа не буде терпіти упередження та/або ненависницькі коментарі, такі як расизм, гомофобія, сексизм, мізогінія, **ейблізм** або інші форми ненависті, або коментарі, які можна інтерпретувати як такі.*

Ableism – *ейблізм* (системна дискримінація і соціальне упередження проти людей з інвалідністю). Термін утворений від слова *able* (спроможний).

(2) *The buzz around And Just Like That has sparked a debate about ageing and ageism. What are your thoughts on the realities of ageism within the industry?* (Vogue, 25.11.2021). – *Балачки про серіал «And Just Like That» викликав дебати про старіння та **ейджизм**. А що ти думаєш про реалії ейджизму в індустрії?*

Ageism – *ейджизм* (переважно упереджене ставлення до людей через їхній вік). Термін утворений від слова *age* (вік). Термін також можна передавати таким варіантом як *вікізм*, що буде зрозуміліше україномовному реципієнту, але ця одиниця не користується популярністю. Розрізняють також два підвиди ейджизму – *янгізм* (*youngism*) та *олдизм* (*oldism*), дискримінація молодих та старих людей відповідно.

(3) ... *and 'benign sexism', or the ways people maintain sexism and cissexism patterns, meanings ...* (Sumerau J. E., Grollman E. A. *Obscuring Oppression*, 2018). – ... і «*м'який сексизм*», або те, як люди підтримують сексизм і моделі *циссексизму*, значення ....

Cissexism – *циссексизм* (дискримінація осіб, які ідентифікують себе іншою статтю, відмінною від біологічної, та існування привілеїв для осіб, які ідентифікують себе біологічною статтю). Термін утворений від основи *sex* (стать) за допомогою префіксу *cis-* та вже згаданого суфіксу. Термін також використовується як синонім до «трансфобії».

(4) *Whether we'd like to admit it or not, colorism is very much a part of Latinx culture. How could it not?* (The Los Angeles Times, 11.11.2021). – *Чи хочемо ми це визнавати чи ні, але **колоризм** дійсно є частиною латиноамериканської культури. Як йому не бути?*

Colorism/colourism – *колоризм* (дискримінація, несправедливе ставлення до представників певної расової групи, які мають темніший/світліший колір шкіри; може відбуватися та застосовуватися у межах однієї раси). Термін утворений від слова *color* (колір).

(5) *Society's emphasis on **lookism**, which is the importance of a youthful and attractive appearance, puts women under a microscope as they show visible signs of aging* (Forbes, 20.09.2021). – *Увага суспільства на лукізм, а саме важливість молодості та привабливості, ставить жінок під мікроскоп, як тільки вони демонструють видимі ознаки старіння.*

Lookism – лукізм (дискримінації людей через їх зовнішній вигляд). Термін утворений від слова *look* (вигляд). Розрізняють підвиди лукізму: *heightism* – хайтизм (дискримінація через ріст), *sizeism* – сайсизм (дискримінація через певні параметри людини).

(6) *... and chickens and horses are not people. Their lives and suffering do not matter. Classic **speciesism**. Only one species matters – ours* (Canada's National Observer, 06.06.2021). – *... і кури, і коні – не люди. Їхнє життя і страждання не мають значення. Класичний **спешицизм**. Лише один вид має значення — наш.*

Speciesism – спешицизм (дискримінація по виду істоти, зокрема до тварин). Термін утворений від слова *species* (вид). Також можливі інші варіанти написання: *спесисизм*, *спецієсизм*. Можливий переклад з основою *вид* – *видовізм* або *видизм*, що також є в ужитку у вузькому україномовному просторі.

Розглянемо терміни, які доцільніше перекладати транслітерацією. Їх порівняно менше. Транслітерація зумовлена кращим рівнем зрозумілості для українського реципієнту.

(7) *... and other types of Sikhs clustered in groups. If this is not **casteism**, I don't know what is* (The Statesman, 27.11.2021). – *... та інші типи сикхів, об'єднаних у групи. Якщо це не **кастеїзм**, то я не знаю, що є.*

Casteism – кастеїзм (дискримінація людей через їх належність до певних каст, прошарків суспільства, особливо гостро проявляється в Індії). Термін утворений від слова *caste* (каста). Сам неологізм можна і транскрипцією *кейстизм*, але тоді ускладнюється розуміння терміну. Переклад транслітерацією зумовлений існуванням в українській мові слова *каста*.

(8) *I'm a victim of **fattism**. If I go to an interview, people just roll their eyes when they see me walk in* (Express, 29.03.2013). – Я жертва **фаттизму**. Коли я йду на інтерв'ю, люди просто заковують свої очі при виді мене.

Fattism – **фаттизм** (підвид лукізму; дискримінація людей через їхню надлишкову вагу). Термін походить від слова *fat* (товстий). Доцільніше передавати термін саме транслітерацією, оскільки інший варіант, *фетизм*, може ускладнювати розуміння та спантеличувати людей.

Перейдемо до перекладу термінів-ярликів. Термінами або словами-ярликами називаємо одиниці, які дають певну характеристику або наділяють певною ознакою людину і додає її до збірної картини, що складається зокрема із стереотипів. Наприклад, ярликами є поняття людини-гуманітарію, характеристиками якої є захоплення літературою та повним нерозумінням точних наук, навіть базового курсу математики. Ярлики також є частим джерелом для створення жартів, не завжди приємного характеру.

Поширення руху фемінізму, Black Lives Matter та активізму в цілому, боротьба людей за свої права та права інших зумовили дослідження у сфері психології, а саме гендерної психології. Так, за тільки останнє десятиліття було «відкрито» нові гендери та прояви орієнтації. У той час як майже у всіх країнах світу існують лише 2 статі, жіноча та чоловіча, у США та інших англomовних країнах розрізняють поняття «стать» та «гендер» та пропонують ввести такі види останнього: чоловік, жінка, трансгендер та нон-байнарі (людина, що не позиціонує себе як ні чоловіка, ні як жінку). Також приділяють увагу особових та присвійних займенників, що використовуються для звертань. Було запропоновано для осіб, які цього бажають, використовувати займенники *ze/zir/zirs* або *they/them/theirs* [46]. Останнім займенникам надають перевагу.

Як вже було згадано, кількість досліджень у сфері психології та соціології, що вивчають гендер, значно збільшилася. Таким чином також, з'явилася велика кількість різних видів та підвидів орієнтацій людини, які потребують перекладу та висвітлення у інших мовах.

Взагалі, існує чотири види орієнтацій: гетеросексуальність, гомосексуальність, бісексуальність та асексуальність [8, с. 12]. Інші вчені та діячі виділяють близько 15 основних видів, а треті вказують близько 46 термінів всього [35].

Вважаємо за потрібне висвітлити цю тему, оскільки вона набуває активного поширення та вжитку в англійськомовних країнах. Незважаючи на те, що в Україні ця тема майже завжди порушується з негативної сторони, або ж і зовсім не порушується, варто порушити цю тему задля того, щоб суто висвітлити її, бути освіченим у подібних питаннях та знати про особливості інших людей, якої б думки щодо цього не дотримувалася людина. Всі одиниці розглядаються суто з перекладацької точки зору та нейтральної сторони.

Слова-ярлики доцільно перекладати за допомогою калькування, застосовуючи до них норми української мови. Саме калькування дозволяє перекладачу пристосувати та підготувати до прийняття нових слів.

Спосіб перекладу також зумовлений існуванням в українській мові категорії роду, яка відсутня в англійській. Категорія роду, яка поділяє іменники на чоловічий, жіночий та середній роди, вимагає використання фемінітивів для позначення жінок. Для позначення жіночого роду у професіях використовують такі суфікси, як: -к, -ес, -ин, -иц. Наприклад, *авторка, депутатка, засновниця, майстриня, критикеса* тощо [47, с. 89]. Для слів-ярликів це означитиме використання таких форм, як *романтичка* [54], *сексуалка*.

(9) *Allosexual? Biromantic? There are a lot of sexual orientations, and people who identify with one or more may find that their sexuality changes over time. This is perfectly normal — a person's orientation can be fluid* (Medical News Today, 19.10.2020). – *Алосексуал? Біромантик? Існує багато орієнтацій, і люди, які ідентифікують себе з однією чи іншою, можуть відчувати, що їхня орієнтація змінюється через деякий час. Це є цілком нормою – орієнтація людини може бути гнучкою.*

Alloromantic/allosexual – *аромантик/алосексуал* (романтичне чи сексуальне тяжіння до інших людей в цілому), *asexual/aromantic* –

асексуал/аромантик (відсутність сексуального або романтичного тяжіння взагалі), *androsexual* – *андросексуал* (тяжіння саме до чоловіків та мужності в цілому), *demisexual/demiromantic* – *демісексуал/деміромантик* (тяжіння тільки за сильного прив'язування, почуттів до іншої людини), *graysexual/grayromantic* – *грейсексуал/грейромантик* (підвид асексуальності, менш виражена асексуальність), *gynesexual* – *гінесексуал* (тяжіння до жінок та жіночності в цілому), *monosexual* – *моносексуал* (тяжіння виключно до однієї статі чи гендеру), *omniseexual* – *омнісексуал* (тяжіння не обмежуються одним «ярликом»), *pansexual/panromantic* – *пансексуал/панромантик* (тяжіння до людей незалежно від їх статі чи гендеру), *polysexual* – *полісексуал* (збірний термін останніх двох вище згаданих), *romosexual* – *помосексуал* (небажання використовувати, «вішати» на себе будь-які ярлики), *sapiosexual* – *сапіосексуал* (тяжіння більше до розумових здібностей, ніж до статі), *skoliosexual* – *сколіосексуал* (тяжіння виключно до не цисгендерних осіб), *spectrsexual* – *спектрсексуал* (тяжіння до декількох гендерів, необов'язково всіх).

(10) *Testosterone levels drop quickly after hormone treatment. Is it true that the testosterone levels of trans women are similar to cis female levels?* (Medscape, 14.07.2021). – *Рівень тестостерону швидко знижується після гормональної терапії. Чи дійсно рівень тестостерону трансжінок подібний до рівня цисжінок?*

Варто зазначити такі терміни-ярлики, як *bicurious*, *cisgender* та *queer*. Термін *bicurious* (зацікавлення у стосунках з представниками обох статей виключно у якості експерименту) може бути транслітерований – бік'юріос людина, або перекладатися описово – людина, зацікавлена обидвома статями.

Cisgender, *cis male/cis female* перекладаються калькуванням як цисгендер, цисчоловік та цисжінка і, відповідно, позначають людей, чия стать співпадає з самовідчуттям (*cis-* – «односторонній, однаковий»).

Queer – збірний термін, що позначає будь-яку нетрадиційну орієнтацію) може перекладатися двома варіантами: *квір* або *квір-особа*, фемінітив у цьому випадку буде вважатися невічливим та відмінитиме саму суть терміну.

2.2.2 Переклад сленгу засобами української мови

Перейдемо до перекладу сленгізмів. Сленгових одиниць, що позначають особливості людей, порівняно величезна кількість, ніж «ярликів». Існують навіть окремі Інтернет-сайти, джерела, словники, які збирають всі відомі одиниці в одному місці, як наприклад, сайт *Queer Undefined* [63]. Для сленгових одиниць також доцільно використовувати калькування.

Розглянемо сленгізми більш нейтрального характеру. Було виявлено, що умовно можна виділити групу сленгу, яка використовує для позначень, назви тварин: *bear* – *ведмідь*, *ведмедик* (гомосексуальний чоловік, кремезний та з густим волосяним покривом), *bear chaser* – *переслідувач*, *полювач на медведиків* (гомосексуальний чоловік, якого привалюють «ведмеді» (див. раніше)), *chicken* – *курча* (молодий гомосексуальний хлопець), *chicken hawk* – *хижак на курча*, *яструб* (гомосексуальний чоловік, якого приваблюють «курча» (див. раніше)), *egg* – *яйце* (трансгендерна людина, що ще не проявила себе як така), *fish* – *рибка* (гомосексуальний чоловік, що має дуже жіночну зовнішність і з першого враження може зійти за жінку, дівчину; походить від сленгізму *catfish* – людина з оманливою, сильно прикрашеною зовнішністю), *cub* – *щенья* (гомосексуальний чоловік переважно молодого віку, який має густий волосяний покрив), *otter* – *видра* (гомосексуальний чоловік, який має густий волосяний покрив та худорляву будову тіла), *fox* – *лисиця* (гомосексуальний чоловік, з відсутнім або не видимим волосяним покривом та худорлявою будовою тіла), *wolf* – *вовк* (гомосексуальний чоловік, зовнішність якого є чимось посередині «лисиці» та «ведмедя»), *unicorn* – *єдиноріг* (бісексуальна людина, що надає перевагу стосункам з гетеросексуальними парами).

Також через і досі продовжувану ситуації з вірусом COVID-19 були утворені сленгізми, пов'язані з цією проблемою: хворобами, масками, вимушеної дистанції, правил, локдауну тощо. Так, від одиниці *catfish* був утворений сленгізм *maskfishing* (*mask* + *catfish*), що описує явище, коли людина, яка носить медичну маску, виглядає краще, привабливіше, ніж без

неї [59]. Одиницю доцільно передавати транслітерацією – *маскфішинг* – або за допомогою модуляції – *гарна обманка з маскою, красень/красуня в масці*.

(11) *U say im a snacc? im a full course meal* (Twitter, 12.03.2019). – *Говориш, що ти би мною перекусив? Та я цілий прийом їжі*. Можна спостерігати тенденцію порівнювати людей з їжею, вказуючи на їхню привабливість: *fruit - фрукт, snack – снєк, закуска, dish - страва, meal – страва, головна страва*. Також можливі варіації написання сленгізмів: *snack – snacc* [61]. Одиниці перекладаються за допомогою калькування.

Деякі сленгові одиниці є скороченнями. Зазвичай, це усічення повних лексичних одиниць, які позначають назви орієнтацій: *ace, aro, homo, hetero, demi, bi* тощо. Перекладати такі одиниці доцільно транслітерацією: *ас, аро, гомо, гетеро, демі, бі* тощо відповідно. Також є одиниці, які є аббревіатурами, наприклад, *LUG (lesbian until graduation) – ЛДВ (лесбійка до випуску), enby – енбі* (від перших літер слова *non-binary*). Такі одиниці краще калькувати, створювати відповідну аббревіатуру, за можливості надавати пояснення.

Розглянемо сленгові одиниці, що дають характеристику людині на основі її поведінки, стереотипів.

(12) *Calling someone a ‘pillow princess’ can make them feel judged and afraid to ask for what they want ...* (Women’s Health, 29.06.2021). – *Називання когось «подушковою принцесою» може викликати у них почуття осуду та страх просити те, чого вони бажають ....* Як бачимо термін *pillow princess* (людина, зокрема жінка, що любить отримувати фізичну, матеріальну, психологічну увагу тощо та не віддавати у відповідь) був перекладений калькуванням. Можна також застосувати модуляцію: *принцеса на подушках, балувана дівчина, примхлива людина, іноді егоїстична людина* тощо.

При неможливості застосування буквеного перекладу або калькування, варто запобігати до модуляції або описового перекладу для того, щоб реципієнту було легше зрозуміти сенс виразу.

(13) *We’ve all met the lipstick lesbian before. You know, that girl who ... blends in society like a straight girl ...* (Preen, 17.06.2015). – *«Кожен з нас коли-небудь*

зустрічав лесбі з яскравою помадою (з яскравим макіяжем) раніше. Знаєте, такі дівчата, які ... легко змішуються у суспільстві у ролі гетеро дівчини...».

(14) *The book tells the story of Jess Goldberg, a **baby butch** who grows into a new masculine identity ...* (ABC News, 17.06.2021). – Книга розповідає історію Джес Голдберг, молоду пацанку, яка росте разом з її чоловічою ідентичністю .... Також можлива транскрипція – бейбі батч. Таких самих змін можуть набути схожі одиниці, як *baby gay* – бейбі гей/молодий, ще зелений, *baby duke* – бейбі дайк.

(15) *...how can love be wrong? I cannot **come out of closet** and speak about my love...* (The Times of India, 08.09.2018). – ... але як кохання може бути неправильним? Я не можу **вийти з шафи** і відкрито говорити про свою любов.... Вираз *to come out of closet* буквально перекладається як *вийти з шафи* і має значення відкритися, розповісти про свою орієнтацію. Обидва варіанти перекладу є правильними, і при перекладу слід враховувати такий фактор, як знання реципієнта. За невпевненості, що реципієнт зрозуміє перший варіант перекладу, слід застосувати другий, пояснювальний. Сленгізм *closeted* відповідно означає *закритий, той, що не розкрив своєї орієнтації*, *opened* – *відкритий, той, що розкрив свою орієнтацію*.

(16) *Asking if somebody was **a friend of Dorothy** was a discreet way for men to find out if they were in good company* (Pink News, 16.11.2020). – Запитання, чи є хтось **другом Дороти**, був таємним способом дізнатися, чи серед гарних вони людей. Вираз *a friend of Dorothy* не потребує модуляції і може перекладатися калькуванням, за необхідності можна надати пояснення у виносці після.

(17) *I am often called a '**chubby chaser**', a term that I absolutely hate. But I am not sizist, really at all. I've been with women of just about every shape and size* (YourTango, 11.02.2021). – Мене часто називають «гонителем за повненькими», термін, який я ненавиджу всім серцем. Я не сайсист, ні трішечки. Я зустрічався з жінками з найрізноманітнішими фігурами та розмірами. Варіант калькованого перекладу «гонитель за повненькими» має дещо негативну

конотацію, для нейтралізації, або покращення сенсу поняття, можна використати такий варіант, як «поціновувач пухких форм».

(18) *The 'Ghost' singer has always been open about her bisexuality and even released some songs about the subject, her most famous being 'Strangers' with fellow bicon Lauren Jauregui* (Men's Health, 18.09.2020). – Виконавиця пісні *Ghost* завжди була відкрито говорило про свою бісексуальність і навіть випустила декілька пісень про це. Її найвідомішою піснею стала *Strangers* у співвиконанні зі співницею-біконою Лорен Хурегі. Існування в українській мові таких одиниць як бісексуал та ікона дозволяють нам перекласти *bicon* (*bi(sexual) + icon*) як бікона.

Є також сленгізми, які показують статус людини залежно від її поведінки: попередньо згадана одиниця *bicon* (бікона) – бісексуальна людина, що багато чого досягла та є кумиром, прикладом для інших, *to have a gold star* (мати золоту зірку) – не мати досвіду інтимних стосунків з представниками протилежної статі, переважно вживається стосовно гомосексуальних жінок, *to have a platinum star* (мати платинову зірку) – не мати досвіду поцілунків з представниками протилежної статі, *beard* (борода) – підставна дівчина чи хлопець, яка/який допомагає зберігати орієнтацію людини у секреті, *passing* (підхожий, годящий) – людина, що виглядає як певний гендер, але такою не є, *bent* (відхилений, непряий як протилежність *straight* (прямий, гетеросексуальний)) – людина з будь-якою нетрадиційною орієнтацією, або та, що ідентифікує себе відмінним від біологічної статі гендером.

(19) *What followed was career-as-dialectic — from good girl to bad, normie to weirdo, Ashton Kutcher to Wong Kar-wai* (Vulture, 28.11.2016). – Далі її кар'єра була повна крайностей – від гарної дівчинки до поганої, від **типової дівчини** до дивачки, від Ештона Кутчера до Вонга Карвая. *Normie* – сленгізм, який використовується для посилання на «нормальну людину» - людина, яка поводить себе звичайно, звичайно вдягається, не має сильних відмінностей від інших; вживається також як назва гетеросексуальної людини). Перекладаємо

модуляцією – *типова людина, звичайна людина* тощо, варіант *нормальна людина* може викликати певну негативну реакцію.

Варто виокремити таку групу сленгізмів, які були утворені шляхом контамінації. Контамінація, або блендинг – шлях утворення нових слів через комбінування їх частин [58]. Для дослідження були вибрані такі одиниці, як: *Bi-Fi* (*bisexual* + *Wi-Fi*) – *Бай-Фай* (варіант «гейдару» (див. наступне) для бісексуальних людей), *gaydar* (*gay* + *radar*) – *гейдар* (інтуїтивна здатність людини вгадати чиюсь сексуальну орієнтацію), *gaussian* (*gay* + *asian*) – *геязіат* (гомосексуальна людина з азійською етнічністю). Варто зазначити таку лексичну сленговану одиницю як *gaymer* (*gay* + *gamer*). Її переклад на українську мову дещо ускладнюється існуванням одиниці «геймер» (людина, що грає у комп'ютерні ігри, зокрема постійно та професійно). Буквений спосіб перекладу губить сенс бленду, тому доцільно перекладати її, викривляючи слово – *геїмер, гей'мер, гей-мер* тощо.

Також можна виокремити групу сленгізмів, які позначають фемінність, жіночність або, навпаки, маскулінність людини. Їх перекладаємо або калькуванням, або транскрибуванням. До таких одиниць відносимо: *auntie* – *онті, тітонька* (гомосексуальний чоловік зрілого віку жіночної зовнішності, який любить пліткувати), *boi* – *бой, бої, дівчина-бой, пацаночка* (гомосексуальна дівчина, яка має дещо пацанкувату, чоловічу зовнішність), *camp, campy* – *кемповий* (сильно фемінний), *femme* – *фемм* (жіночна людина нетрадиційної орієнтації), *flamer* – *флеймер* (жіночний гомосексуальний чоловік, хлопець), *swish* – *свіш, свішовий* (фемінний, жіночний), *queen* – *квін, королева* (жіночний гомосексуальний чоловік, складова таких слів як *drag queen* (*драг квін* – чоловік, що одягається як жінка з метою розважити інших) або *rice queen* (*рисова королева, райс квін* – не азіат нетрадиційної орієнтації, що тяжіє до азіатів, азійської зовнішності, культури), *viado* (запозичення з бразильської) – *віадо* (жіночний гомосексуальний чоловік), *en femme* (запозичення з французької) – *о фем* (носіння чоловіком стереотипно жіночного одягу), *en homme* (запозичення з французької) – *о ном* (носіння жінкою стереотипно чоловічого одягу).

2.3 Труднощі перекладу упередженої лексики сучасного англомовного дискурсу серед українського суспільства

Українське суспільство, законодавчо включно, все ще мають певні упередження до представників ЛГБТ-спільноти або людей, які мають відмінну гендерну ідентичність. Незважаючи на те, що більша частина українців не підтримує права ЛГБТ, менша частина – робить все можливе і повільно збільшується. Так, були створені організації, які захищають права меншинств, наприклад, українська Громадська організація «HPLGBT», українська гей-організація «Наш світ», щорічно проводяться марші рівності, хоч останні і зазнають збитків від людей сильно консервативних поглядів. Влада також намагається повільно просувати ідеї та захищати права меншинств, наприклад, тільки у вересні цього року було обіцяно посилити покарання за злочини, вчинені на підставі ненависті до сексуальних меншинств [34], і все навіть було заарештовано одного чоловіка, що побив представника ЛГБТ.

Якщо неологізми, соціальні неологізми включно, не викликають у перекладачів складнощів, то сленг та те, що до нього входить, змушують докласти значних зусиль для адекватного перекладу. Зокрема, перекладач може стикатися з проблемою невідповідності рівня знань, обізнаності реципієнта (читача перекладу або цільової аудиторії), тобто людина може не розуміти перекладеного. У такому випадку перекладач може вдатися до створення виноска за можливості або описового перекладу.

Варто зазначити, що однією із складових сленгу є вульгаризми, як було з'ясовано у Розділі 1, і вони є однією із перекладацьких проблем, оскільки часто існують певні вимоги щодо цензури. Вульгаризм – це слово чи вираз грубого змісту [62]. Словники, що містять в собі сленгізми, переважно знаходяться онлайн, оскільки вони потребують регулярного та частого оновлення. Деякі науковці складають і друковані короткі словники, які містять сленгізми або вульгаризми:

(20) *Fairy – Medium language, potentially unacceptable. Potentially derogatory to gay men but depends on intent* (Attitudes to Potentially Offensive Language and Gestures on TV and Radio, 2016, p. 10). – *Фея – Середня ступінь, потенційно неприйнятна. Потенційно принизливий для геїв, залежить від наміру.*

За вимоги цензурування ненормативної лексики перекладач повинен вдаватися до перекладацьких маніпуляцій, а саме до використання політично коректної лексики. Тобто при перекладі слід уникати знаходження еквіваленту, повного чи неповного, до упередженої одиниці та нейтралізувати її. Наприклад, упереджені сленгізми такі, як *butch, dyke, faggot* тощо, ступінь грубості яких залежить від контексту і може бути від нульової до сильної, слід перекладати зважаючи на контекст, стиль тексту, цільову аудиторію та інші фактори. При відсутності вимог цензури як таких та за художнього стилю, одиниці можуть перекладатися шляхом підбирання еквіваленту-замінника вульгаризму. При оминанні вульгаризму може постраждати сенс, настрій тексту, характер головного героя, тобто ступінь адекватності перекладу [28, с. 322].

За публіцистичного стилю, у якому майже завжди є вимоги щодо цензури, навпаки, використовувати політкоректні варіанти – евфемізми. За можливості, можна вказати, що перекладений евфемізм мав був дещо грубого змісту.

За наявності вимоги жорсткої цензури через політичний режим, законодавство, що стосується прав представників ЛГБТ та їх репрезентації на телебаченні, і літературі, криміналізації меншинств, як наприклад, правила цензури у деяких країнах Близького Сходу, Африки тощо [40], слід сильно нейтралізувати упереджені лексичні одиниці, навіть ті, які не несуть у собі негативної конотації. Наприклад, *нетрадиційна орієнтація* замість *демисексуальність* тощо. Варіанти перекладу як *ненормальна орієнтація, відхилення* тощо не є політкоректними.

Отже, найдоцільнішими засобами перекладу нових упереджених одиниць є транслітерація, транскрипція та калькування. Перші два методи є найкращими для неологізмів, вибір методу перекладу залежить також від наявності в українській мові співзвучних з оригіналом одиниць. Калькування є доцільнішим

для сленгізмів, оскільки дозволяє краще передати суть поняття. При неможливості досягнення адекватності перекладу або труднощів, пов'язаних з рівнем знань реципієнта, варто застосовувати модуляцію (смісловий розвиток), підбираючи такі одиниці, які будуть і передавати сенс одиниці, і будуть зрозумілі українському реципієнту. Також при перекладі може виникати складність, яка пов'язана із цензуруванням певних лексичних одиниць. Тоді перекладач може вдаватися до евфемізації і нейтралізувати, приховати повне значення одиниці, висуваючи на перший план узагальнений, «розмитий» термін.

РОЗДІЛ 3

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПЕРЕКЛАДУ НОВОЇ УПЕРЕДЖЕНОЇ ЛЕКСИКИ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО ДИСКУРСУ

3.1 Методичні передумови навчання перекладу упередженої лексики сучасного англомовного дискурсу

Досліджуючи особливості використання нової упередженої лексики сучасного англомовного дискурсу у навчанні перекладачів, слід проаналізувати методичні передумови вивчення неологізмів, сленгізмів та вульгаризмів на заняттях з перекладу з англійської мови.

Методика викладання неологізмів передбачає запровадження їх у навчання як звичайного лексичного матеріалу нової теми. Неологізми, які можуть нести у собі упереджений характер, можуть бути винесені як лексичний матеріал заняття з англійської мови або з перекладу з англійської мови з соціально направленою темою, де будуть розглядатися особливості людини, види дискримінації щодо певних особливостей людини тощо.

Така тема заняття може звучати наступним чином: “Differences in us”, “People like me and you”, “We’re the same”. При запровадженні подібної теми у процес навчання, слід розуміти її цілі: розширити кругозір студентів, підвищити рівень перекладацької компетентності, покращити рівень толерантності та етичності студентів тощо. Запровадження такої теми заняття також може бути зумовлений і політичним фактором, а саме прийняттям законів, що надають певні права представникам меншинств та захищають їх.

Існують певні етапи впровадження неологізмів у навчальну діяльність та їхнього засвоєння [4, с. 48]:

- 1) ознайомлювальний – студенти ознайомлюються з новим лексичним матеріалом, значенням лексичних одиниць;
- 2) спеціальний – студенти вивчають нові лексичні неологізми та вчаться їх правильно використовувати;

3) поглиблений – студенти досягають автоматизації набутих знань, розвивають навички перекладу неологізмів;

4) контрольний – студенти вільно використовують вивчений матеріал, перевіряють його за допомогою контрольних робіт.

Відповідно, слід розробляти такі завдання: вправи на ознайомлення та вивчення неологізмів (знаходження одиниць у тексті, співвідношення одиниці з її значенням, вставлення правильного неологізму у речення, підбір синонімів та антонімів, опис значення неологізмів своїми словами тощо), вправи на переклад неологізмів (пошук еквівалентних одиниць в українській мові, переклад речень або текстів різних жанрів, що містять нові лексичні одиниці, усний послідовний переклад з неологізмами тощо). Також для навчання перекладу можна застосовувати вправи, які спрямовані на перекладацький аналіз (визначення способу перекладу, диференціація транслітерованих та транскрибованих лексичних одиниць, передача змісту іншими способами перекладу тощо) [19, с. 69].

Варто також розмежувати такі типи занять як «традиційний урок» та «нетрадиційний урок». Традиційним уроком є загальноприйняті методики навчання, що використовуються у більшості навчальних закладів: розбір нової теми, закріплення теми та контроль її засвоєння. Відповідно, нетрадиційним є заняття, мета якого є розвиток емоційних, творчих, дослідницьких та інших навичок студентів [26, с. 8]. До таких завдань можуть відноситися наступні види діяльності: підготувати презентацію, виступ, перегляд кінострічки з її подальшим обговоренням, розігрування сценки, проведення ігор тощо. Нетрадиційні заняття сприяють глибшому залученню студентів у навчальний процес, до активних видів діяльності, що сприяють розвитку самостійності студентів. Методи нетрадиційного уроку можна застосовувати як і до навчання соціальних неологізмів, так і до навчання сленгових одиниць.

На даний момент сленг не передбачений у методиці викладання, а існує лише як матеріал окремих занять, спрямованих на розвиток навичок говоріння та сприйняття мови. Це зумовлено, насамперед, його нелітературністю, тобто

сленгізми є одиницями ненормативної лексики і зустрічаються лише в певних, вузьких розмовних колах. Частина науковців дотримується думки, що сленгу не місце у навчальному процесі, оскільки він «наповнює голову непотрібною мовою», інші ж – що він допомагає студентам швидше та доцільніше донести свої думки, а його заборона тільки підбурюватиме студентів до його використання [48; 49].

Вважаємо, що навчання сленгу є доцільним для студентів лінгвістичних спеціалізацій, які напряму пов'язані з мовою та перекладом, а також суміжних спеціалізацій. До навчання сленгу можна запобігати як додатковий матеріал для підвищення компетенції студентів-перекладачів, а також у особистих цілях. Процес навчання сленговим одиницям є тотожним навчання неологізмів, оскільки вони є лексичною складовою заняття.

Що стосується навчання іншої складової сленгу, а саме вульгаризмів, то методика викладання не передбачає імплементацію вульгаризмів у процес навчання. Це зумовлено тим, що вульгаризми можуть бути, зокрема, джерелом суперечливих думок та стати підставою для розгортання конфліктів [51]. Тому до навчання перекладу упередженої лексики підходимо з нейтральної сторони, застосовуючи евфемізми. Навчання використанню політкоректної лексики може бути зумовлене вихованою метою заняття, яка розвиває освіченість та гуманність студентів при виконанні певних видів робіт, як переклад художнього твору, який містить упереджені одиниці, переклад відеострічок, набуттям знань про табу та чутливу питання інших культур та методах їх перекладу тощо. Педагог повинен дотримуватися правил політкоректності, не зважаючи на наявність або відсутність певної точки зору.

3.2 Комплекс вправ для навчання перекладу нової упередженої лексики сучасного англомовного дискурсу

У цьому підрозділі представлено розроблений комплекс вправ, що спрямований вивчення та переклад одиниць нової упередженої лексики

сучасного англомовного дискурсу. Комплекс складається з вправ різних типів: індивідуальні та групові вправи, вправи на вивчення лексики, вправи формування соціальної культурності студентів-перекладачів, вправи для навчання перекладу.

Вправи 1, 2 та 3 спрямовані на вивчення та засвоєння студентами нових лексичних одиниць, розвиток логічного мислення, розширення кругозору та збільшення знань у сфері соціолінгвістики.

Exercise 1.

Find and highlight social neologisms among the following words (табл.1).

Define them.

Example: 1) ableism – discrimination in favour of the able-bodied;

<u>ableism</u>	communism	ecoterrorism	cissexism	chauvinism
casteism	albinism	catechism	algorism	sexualism
racism	socialism	anarchism	malapropism	heightism
feminism	dwarfism	fattism	sexualism	nepotism
alpinism	speciesism	gigantism	lyricism	activism

Exercise 2.

Match the discriminatory terms with their definition.

1) ableism	a) prejudice or discrimination on the basis of weight, especially prejudice or discrimination against people that are considered to be overweight, even slightly;
2) cissexism	b) prejudice or discrimination against people on the basis of height; usually refers to prejudice or discrimination against people whose height is not within the commonly acceptable range of height, e. g. people with dwarfism or gigantism;

3) sexism	c) prejudice or discrimination on the basis of differences in physical, mental, emotional or other ability; usually refers to prejudice or discrimination against people with disabilities, illnesses or less developed skills, e. g. people with the Down's syndrome or abasia (inability to walk);
4) heightism	d) prejudice or discrimination on the basis of one's gender that differs from the biologically assigned; usually refers to the belief of inferiority of transgender/transsexual people;
5) heterosexism	e) prejudice or discrimination on the basis of other sexual orientations but heterosexuality; may be used as a synonym to homophobia;
6) ageism	f) prejudice or discrimination on the basis of socio-economic status, income, class, caste; usually refers to discrimination against lower classes by upper classes;
7) casteism	g) prejudice or discrimination on the basis of superiority, majority, advantage; usually refers to prejudice against white people, men/males, heterosexual people;
8) languagism	h) prejudice or discrimination on the basis of language used; refers to prejudice or discrimination against people that speak with accent or have poor grammar or/and vocabulary;
9) homophobia	i) prejudice or discrimination on the basis of age, either old or young age; usually refers to prejudice or discrimination against older people;
10) reverse discrimination	j) prejudice or discrimination on the basis of sexual orientation, mainly homosexuality; usually refers to hate, hostility or aversion to homosexual people.

Exercise 3.

Match the types of sexual orientation with their definition.

1) heterosexuality	a) attraction rather to one's high intelligence than to their sex or gender;
2) homosexuality	b) attraction to men or masculinity in people;
3) asexuality	c) attraction to people of the same sex or gender;
4) bisexuality	d) attraction to people regardless of their sex or gender;
5) demisexuality	e) attraction to women or femininity in people
6) gynese sexuality	f) attraction to both men and women;
7) androsexuality	g) attraction to non-cisgender people exclusively;
8) pansexuality	h) attraction to people of an opposite sex or gender;
9) sapiosexuality	i) lack of attraction to people in an intimate way;
10) scoliosexuality	j) attraction to people for whom the subject has strong romantic feelings.

Вправи 4, 5, 9 та 10 спрямовані на розвиток перекладацьких навичок студентів, зокрема навички письмового перекладу текстів різних жанрів, аналіз перекладацького матеріалу та його стилістичних особливостей, розвиток навичок сприйняття інформації, комунікативних навичок. Студенти вчаться перекладати упереджені одиниці та аналізувати способами перекладу.

Exercise 4.

Perform a written translation of an article. The article is "What are different types of sexualities?". Note the definitions, if needed.

Answer the questions:

- 1. What was new for you?*
- 2. What is a spectrum? How does one understand it?*
- 3. Why does sexuality matter?*
- 4. Do people need to identify their sexual orientation?*

Link to the article: <https://www.medicalnewstoday.com/articles/types-of-sexuality#types>

Exercise 5.

Perform a written literary translation of a book fragment (додаток А).

Please note that the fragment can contain specific mythology notions or slang.

Вправи 6 та 7 є формами нетрадиційного уроку та спрямовані на розвиток комунікаційних навичок, навичок аудіювання, навички перекладу, а саме усного послідовного перекладу, а також сприяння розвитку творчих здібностей студентів та їхньому залученню у навчальний процес та матеріал.

Exercise 6.

Group task (4 people). Prepare and hold an interview. Perform a consecutive translation.

Roleplay: One person is a famous person in a sphere of choice (film industry, politics, activism or other), the second – an interviewer that likes to pose tricky questions, the other two – translators on each side.

Example:

“So, Abigail, you were given a role in a film, where the love interest of your character is transgender asexual person. What was your first reaction to the news? And what is your opinion of such people? Do you think it is normal?”

“You are not the first person to ask, believe or not. As for the answer... I was shocked at first. It is pretty uncommon topic of films or literature or whatsoever. I did have some doubts about it, but I’m glad I stuck to it. It was really interesting cinematic experience, even from the side of psychology. And what about my opinion of them in real life...”

Exercise 7.

Discussion. Have you ever experienced discrimination or known somebody who has? Have you ever been a witness of a discrimination act or prejudice? In what form? Please share your experience.

Do you think there is a place in world for it? Is there a way to justify a discrimination act or prejudice? Please share your opinion.

Вправи 8, 9, 10 є додатковими завданнями, позначені зірочкою (*), які можна імплементувати при розгляді сленгових одиниць англійської мови, оскільки загальноприйнята методика навчання в Україні не передбачає розгляд подібного матеріалу як навчального. Метою цих вправ є розвиток навичок перекладу, аналізу ресурсів та матеріалу, самостійності, розвиток творчих здібностей студентів та їх креативності.

Exercise 8*.

Use the source Urban Dictionary or other slang sources to make a game. Make a short slide-show of pictures that can be used to guess a slang unit. Be creative.

Example: A picture of a bear and a rainbow to transmit the meaning of the slang “bear”.

The link to the source: <https://www.urbandictionary.com>

Exercise 9*.

Find 10 examples of the use of slang in English-speaking cinematography. Translate them into Ukrainian and determine the translation method.

Exercise 10*.

Translate the sentences into Ukrainian and determine the translation method.

1. You can definitely tell that Robert is a chicken hawk. He often hangs out by coffee shops, indie cafes or malls just to flirt with youth.
2. Karen thinks that she’s so cool and has a superior music taste, but she just listens to Rihanna and The Weeknd. Tell me who doesn’t. A normie she is!
3. “OMG! She just asked me if I listen to Girl in Red?” “So?” “She was flirting duh.”
4. I can believe it! I’ve never thought I’d be a catfishing target. Derek, the 22 years old guy from Florida, I have been talking to for 2 months was an ugly fat 63 years old man!
5. “Did you hear that Louis Tomlinson of One Direction got a girlfriend?” “She’s just a beard. He’s one and only is Harry, no doubts.”

Отже, при навчанні перекладу нових упереджених одиниць сучасного англомовного дискурсу слід звернути увагу на фактор прийнятності окремих

складових упередженої лексики. За прийнятності навчання лексичних одиниць таких, як неологізми та соціальні неологізми, слід формувати план заняття як таке, що не відрізняється від звичайної, традиційної моделі навчання лексики. За неприйнятності – сленг – варто навчати йому студентів як додатковий, окремий лексичний матеріал, за необхідності вживаючи політкоректні висловлення та терміни.

Навчання соціальним неологізмам та сленгу слугує меті покращення комунікативних навичок студентів, виховання їх як професіональних перекладачів, які дотримуються нейтральної позиції при перекладі, а також удосконалення навичок письмового перекладу текстів різних жанрів та усного перекладу.

ВИСНОВКИ

Результати дослідження кваліфікаційної роботи дають можливість зробити наступні загальні висновки: нова упереджена лексика є поняттям широкого охоплення, вона містить у собі неологізми, зокрема соціальні неологізми, сленгізми та вульгаризми, упереджена лексика як одне ціле є недостатньо дослідженою, що зумовлює актуальність цієї наукової роботи, її складові доцільніше перекладати методами транскрибування, транслітерації або калькування, за необхідності звертаючись до методів модуляції чи описового перекладу, а також до прийому евфемізації, що полягає у нейтралізації денотації та конотації одиниць.

У першому розділі дипломної роботи були розглянуті теоретичні засади понять «упереджена лексика», «неологізм», «сленг», «евфемізм». Упередженою лексикою називаємо сукупність лексичних одиниць, яку мають упереджений характер, негативну конотацію, викликають спірні реакції серед людей. Було встановлено, що до упередженої лексики відносяться не тільки вульгаризми, а й соціальні неологізми та сленг, значення яких мають соціальний характер, несуть у собі упередження або соціально-чутливу тему. Було досліджено поняття «неологізм», що дозволяє нам дати йому визначення як одиниці, яка була створена порівняно нещодавно та має статус «нової». Було визначено типи неологізмів, найпоширеніша класифікація яких поділяє їх на власне неологізми та okazіоналізми, також були розглянуті і інші класифікації, зокрема таксономії О. А. Стишова, К. Ю. Ладоні тощо. Були з'ясовані причини та підстави виникнення неологізмів, серед яких головними є поява нового предмету чи явища зміна значення вже існуючого слова.

Вперше було висунуто таке поняття, як «соціальний неологізм», та дано йому визначення: соціальний неологізм – це нова лексична одиниця мови, що позначає поняття соціального характеру, а саме особливості людини як індивідуума, людей як групи, суспільства в цілому, їх зміни та настрої. Було встановлено різницю між поняттями «соціальний неологізм» та «сленг», які є

суміжними за своєю природою, але відрізняються ступенем прийнятності та готовності суспільства до повного прийняття: неологізм має перспективу стати загальноприйнятою мовною одиницею, сленгізм – майже не має такої можливості.

Були досліджені теоретичні засади поняття «сленг», що дає нам змогу встановити, що поняття і нині залишається спірним питанням. Було з'ясовано, що у лінгвістиці існують «білі плями» щодо визначення сленгу, оскільки існують певні труднощі при розмежуванні понять «сленг», «молодіжний сленг», «арго», «жаргон». Аналіз теоретичних джерел дозволив нам надати уніфіковане визначення сленгу, що сформульовано наступним чином: сленг – це сукупність лексичних одиниць розмовного, що використовується представниками певних прошарків людей, переважно людьми молодого віку. Було встановлено, що сленг є ненормативною складовою мови, суто розмовним варіантом, основною функцією якого є вираження думки, обмін інформацією нестандартними інструментами, надання емоційного чи стилістичного забарвлення мовленню. Були встановлені основні способи утворення сленгу, серед яких скорочення, складання основ, афіксація, запозичення.

Було досліджено явище негативної конотації, яке може надаватися соціальним неологізмам та сленгізмам через їхній соціальний характер. Негативна конотація – це додаткове, вторинне значення лексичної одиниці, що має негативний настрій. Через природу негативної конотації, упередженості одиниць було досліджено поняття «евфемізм», що дозволяє передавати негативно чи спірно налаштовані мовні одиниці нейтральними словами чи виразами. Були встановлено, що евфемізм – це пом'якшений варіант слова чи його переклад.

У другому розділі було проведено аналіз вибраних для дослідження упереджених лексичних одиниць. Було з'ясовано доцільні способи перекладу упереджених одиниць, а саме буквенний переклад, калькування, та додаткові способи перекладу, модуляція та описовий метод. Були проаналізовані конкретні варіанти перекладу упереджених одиниць, враховуючи їхню забарвленість,

контекст, наявність еквівалентів та норми української мови. Було умовно поділено упереджені лексичні одиниці на соціальні неологізми (слова-ізми та слова-ярлики), сленгізми (на прирівнювання людей до тварин, їжі, позначення їхньої фемінності та маскулінності, поведінки), а також вульгаризми, переклад яких відбувається переважно за допомогою процесу евфемізації. Було встановлено, що перекладені одиниці, які називають людину, її рід діяльності тощо, повинні мати категорію роду в українській мові, зокрема використовувати фемінітиви для позначення осіб жіночого роду.

У третьому розділі було досліджено теоретичні засади методики навчання упередженої лексики. Було встановлено, що навчання неологізмам не відрізняється від навчання іншого лексичного матеріалу. Було виявлено, що навчання сленгу не передбачено загальноприйнятою методикою викладання, а тому може бути імплементований лише у вигляді додаткових завдань, що розширюють кругозір студентів. Навчання вульгарної складової сленгу не передбачено методикою викладання взагалі, оскільки є ненормативною, неприйнятною мовою. Практична реалізація першого та другого розділу полягає у створенні комплексу вправ для навчання перекладу нової упередженої лексики сучасного англomовного дискурсу, який спрямований на ознайомленні, вивченні лексики, розвитку комунікативних навичок студентів за допомогою завдань розмовного характеру, розвиток навичок аналізу матеріалу, перекладу, навичок письмового та усного перекладу, а також розвитку творчих здібностей та виховання толерантності у студентів.

Я, Журбенко Катерина Олександрівна, своїм підписом засвідчую, що моя кваліфікаційна робота «Особливості перекладу нових упереджених лексичних одиниць сучасного дискурсу» виконана з дотриманням усіх вимог до наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, самостійно та індивідуально. Під час написання роботи я дотримувалась принципів академічної доброчесності та несу відповідальність за порушення загальноприйнятих правил цитування.

Журбенко К. О

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Автухова І. Поняття неологізм як нагальна проблема сучасної неології. *Сучасні філологічні дослідження : традиції та інновації* : матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної Інтернет-конференції, м. Умань, 20 березня 2020 р. Умань : Візаві, 2020. С. 10–14.
2. Андрусак І. В. Англійські неологізми кінця ХХ століття як складова мовної картини світу : автореф. дис. ... канд. філол. наук. Київ, 2003. 15 с.
3. Балабін В. В. Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.16. Київ : Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, 2002. 19 с.
4. Богачик М. С. Особливості засвоєння неологізмів у галузі інформаційно-комунікаційних технологій в процесі вивчення англійської мови у вищому навчальному закладі. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. 2015. Вип. 56. С. 47–49. URL : <https://lingvj.oa.edu.ua/articles/2015/n56/17.pdf> (дата звернення: 28.11.2021).
5. Бровкіна О. В. Вступ до перекладознавства : конспект лекцій. Суми, 2016. 117 с. URL : <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/45248> (дата звернення: 21.11.2021).
6. Булах М. Б. Евфемізми в медіатексті : функціональний аспект. *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2016. Вип. 33. С. 97–110. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/apyl_2016_33_10 (дата звернення: 16.11.2021).
7. Галицька Б. О., Коляда Е. К. Неологізми в англійській мові та їх переклад. *Studia Philologica* : зб. студент. наук. праць / редкол. : О. В. Деменчук, О. В. Константинова, О. І. Павлова та ін. Рівне : РДГУ, 2020. Вип. 4. С. 116–121. URL : https://www.academia.edu/43199058/Studia_Philologica_зб._студент._наук._праць_редколегія_О.В._Деменчук_О.В._Константинова_О.І._Павлова_та_ін._Рівне_РДГУ_2020._Вип._4._174_с (дата звернення: 11.11.2021).

8. Герасимова Т., Ірискіна І., Скорик М. Як писати про ЛГБТ. Курс для Журналістів. URL : https://www.insight-ukraine.org/wp-content/uploads/2021/11/on-line_kurs_ukr_web.pdf (дата звернення: 21.11.2021).
9. Глазова О. П. Вивчення в школі неологізмів. Київ : Київський університет ім. Бориса Грінченка. 2013. 20 с. URL : http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/2653/1/o_glazova_md_10_ipro.pdf (дата звернення: 06.11.2021).
10. Грабовий П. М. Когнітивні параметри українського молодіжного сленгу : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Київ : Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, 2010. 20 с.
11. Грицай І. С. Сучасні підходи до вивчення неологізмів. *Філологічні науки. Теоретичні і методологічні проблеми вивчення мови*. 2014. URL : <http://www.kamts1.kpi.ua/node/1010> (дата звернення: 03.11.2021).
12. Демченко Н. С. Особливості функціонування неологізмів в сучасній англійській мові. Біла церква : Білоцерківський національний аграрний університет, 2019. С. 48–55. URL : http://rep.btsau.edu.ua/bitstream/bnau/3667/3/osoblyvosti_neolohizmiv.pdf (дата звернення: 06.11.2021).
13. Дзюбіна О. І. Проблематика визначення терміна «неологізм» (на матеріалі англійської мови). *Філологічний дискурс*. 2017. Вип. 6. С. 221–228. URL : <http://fildyskurs.kgpa.km.ua/files/6/23.pdf> (дата звернення: 05.11.2021).
14. Дзюбіна О. І. Визначення статусу новостворених лексичних одиниць в англійськомовному сегменті соціальних мереж Twitter та Facebook. *Філологічні трактати*. 2017. Т. 9, Вип. 9. С. 36–41. URL : <https://tractatus.sumdu.edu.ua/arhiv/2017-2/7.pdf> (дата звернення: 05.11.2021).
15. Дорда В. Співвідношення студентського сленгу з загальним та спеціальним сленгом. Суми, 2009. 9 с. URL : https://www.researchgate.net/publication/277819670_cpivvidnosenna_studentskogo_slengu_z_zagalnim_ta_specialnim_slengom (дата звернення: 21.11.2021).

16. Зазуляк З. Американська ідентичність : глобальний вимір. *Політичні науки*. Львів : Національний університет «Львівська політехніка», 2016. Вип. 2 (2). С. 19–23. URL : <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/aug/5850/zazulyakviziya22016output.pdf> (дата звернення: 01.11.2021).
17. Зацний Ю. А. Внутрішні запозичення сучасної англійської мови. Запоріжжя : Запорізький державний університет, 2002. С. 23–29. URL : <https://tractatus.sumdu.edu.ua/arhiv/2006-11/4.pdf> (дата звернення: 03.11.2021).
18. Клименко І. М., Зоренко І. С. Лексичні трансформації при передачі англійської політичної термінології українською мовою. *Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету*, 2012. Вип. 8. С. 84–90. URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/268531385.pdf> (дата звернення: 21.05.21).
19. Кобякова І. К. Навчати перекладу : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2013. 159 с. URL : <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/30281> (дата звернення: 28.11.2021).
20. Ковальчук Ю. А. Сленг як соціокультурний феномен. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Германістика та міжкультурна комунікація»*. 2020. Вип. 1. С. 210–215. URL : <http://tsj.journal.kspu.edu/index.php/tsj/article/view/547/526> (дата звернення: 20.11.2021).
21. Коронавірус: статистика по країнах. Зараження коронавірусом по різних країнах на 25.11.2021. URL : <https://index.minfin.com.ua/reference/coronavirus/geography/> (дата звернення: 25.11.2021).
22. Корунець І.В. Вступ до перекладознавства : підручник. Вінниця : Нова Книга, 2008. 512 с.
23. Ладоня К. Ю. Неологізми в українській мові : сутність, визначення, принципи класифікації та функціонування. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : «Філологія»*. 2018. Т. 1. Вип. 38. С. 38–40.

URL : http://vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v36/part_1/12.pdf (дата звернення: 13.11.2021).

24. Медвідь О. М., Андріяш О. Г. Англійський сленг в українській мові. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 2019. Т. 30 (69). Вип. 4. Ч. 2. С. 78–85. URL : http://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/4_2019/part_2/18.pdf (дата звернення: 22.11.2021).

25. Мироненко О. В. Лексико-семантична категорія конотації у проекції на прислівникові слова. *Молодий вчений : Філологічні науки*. 2016. Вип. 10 (37). С. 186–189. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_10_45 (дата звернення: 26.11.2021).

26. Назаренко О.В., Баранова С.В., Приходько Н. А., Плетенко К. П. Нетрадиційний урок як сучасний спосіб слідування сучасній доктрині освіти в Україні. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. Будапешт, 2018. Vol. 6 (73). P. 7–10. URL : <https://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/httpsdoi.org10.31174sendpp2018-175vi73-01.pdf> (дата звернення: 29.11.2021).

27. Ніколів І. Сленг та інші соціальні діалекти у працях хорватських лінгвістів. *Мова і суспільство*. 2011. Вип. 2. С. 11–16. URL: <http://sociolinguistics.lnu.edu.ua/ua/issues/02/02.pdf> (дата звернення: 23.11.2021).

28. Плетенецька Ю. М. Переклад жаргонізмів, сленгу, вульгаризмів та різновидів соціального діалекту в творі Дж. Селінджера «Над прірвою в житті». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : «Філологічна»*. 2016. Вип. 61. С. 321–324. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2016_61_122 (дата звернення: 28.11.2021).

29. Романова О. О. Молодіжний сленг як засіб вираження студентів. Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ. Харків, 2013. С. 298–300.

30. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К., 2006. – 716 с.
31. Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг : соціальна диференціація української мови. Київ : Критика, 2005. 464 с.
32. Стишов О. А. Динаміка лексичного складу сучасної української мови. Лексикологія. Лексикографія : навч. посіб. Біла Церква : «Авторитет», 2019. 198 с.
33. Томіленко Л. М. Термінологічна лексика в сучасній тлумачній лексикографії української літературної мови : монографія. Івано-Франківськ : Фоліант, 2015. 160 с. URL : https://shron1.chtyvo.org.ua/Tomilenko_Liudmyla/Terminolohichna_leksyka_v_suchasni_tlumachnii_leksykohrafiu_ukrainskoi_literaturnoi_movy.pdf? (дата звернення: 17.11.2021).
34. Україна пообіцяла США карати жорсткіше за насильство проти ЛГБТ і ксенофобію. *Українська Правда*. 2021. URL : <https://www.pravda.com.ua/news/2021/09/1/7305770/> (дата звернення: 28.11.2021).
35. Abrams M. 46 terms that describe sexual attraction, behavior, and orientation. 10.12.2019. URL : <https://www.healthline.com/health/different-types-of-sexuality#why-it-matters> (дата звернення: 15.11.2021).
36. Allan K., Burrige K. *Forbidden Words : Taboo and the censoring of language*. Cambridge : Cambridge University Press, 2006. 303 p.
37. Bodle A. How new words are born. *The Guardian* [posted by Andy Bodle]. 2016, Feb. 4. URL : <https://www.theguardian.com/media/mind-your-language/2016/feb/04/english-neologisms-new-words> (дата звернення: 06.11.2021).
38. Casas M. Towards a new approach to the linguistic definition of euphemism. *Language Sciences*. 2009. Vol. 31. P. 725-739.
39. Do you think the American dream is real? *The New York Times* [posted by Jeremy Engle]. 2019, Feb. 12. URL : <https://www.nytimes.com/2019/02/12/learning/do-you-think-the-american-dream-is-real.html> (дата звернення: 06.11.2021).

40. Homosexuality : The countries where it is illegal to be gay. *BBC News* [posted by Reality Check team]. 2021, May 12. URL : <https://www.bbc.com/news/world-43822234> (дата звернення: 29.11.2021).

41. Lehrer A. Neologisms. *Encyclopedia of language and linguistics* / ed. by Keith Brown. Oxford : Elsevier Science, 2006, 9000 p.

42. Mattiello E. An introduction to English slang. A description of its morphology, semantics and sociology. *English library : The linguistics bookshelf*. Vol. 2. Italy : Polimetrica International Scientific Publisher, 2008. 325 p.

43. Mattiello E. Analogy in word-formation. A study of English neologisms and occasionalisms. *Trends in linguistics. Studies and monographs*, 2017. Vol. 309. 247 p.

44. Mccumber V. -s: The latest slang suffix, for reals. *Working Papers of the Linguistics Circle of the University of Victoria*. 2010. Vol. 20. P. 124–130. URL : <https://journals.uvic.ca/index.php/WPLC/article/view/5676> (дата звернення: 21.11.2021).

45. Partridge. E., Beale P. A dictionary of slang and unconventional English : colloquialisms and catch phrases, fossilised jokes and puns, general nicknames, vulgarisms and such Americanisms as have been naturalised. London : Routledge, 2002. 1400 p.

46. Pronouns. Center for Inclusion and Social Change. University of Colorado Boulder. URL : <https://www.colorado.edu/cisc/resources/trans-queer/pronouns#:~:text=the%20importance%20of%20pronouns&text=when%20someone%20asks%20you%20to,to%20dysphoria%2c%20exclusion%20and%20alienation> (дата звернення: 07.11.2021).

47. Salata I. Tendencies in using feminatives in modern English, Ukrainian, and Russian. Difficulties in translation. *Molodyi vchenyi*. Kryvyi Rih : Kryvyi Rih State Pedagogical University, 2020. Vol. 2 (1). P. 88–90. URL : <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2020/2.1/24.pdf> (дата звернення: 17.11.2021).

48. Should schools be allowed to ban slang words like 'peng'? *BBC* [posted by Paige Neal-Holder]. 2020, Jan. 20. URL : <https://www.bbc.com/news/education-51064279> (дата звернення: 29.11.2021).

49. Slang shouldn't be banned ... it should be celebrated, innit. *The Conversation* [posted by Rob Drummond]. 2016, May 3. URL : <https://theconversation.com/slang-shouldnt-be-banned-it-should-be-celebrated-innit-58672> (дата звернення: 29.11.2021).

50. Smith R. E. Urban dictionary : youth slanguage and the redening of denition. *English Today*. 2011. Vol. 27. Is. 04. P. 43–48. URL : http://journals.cambridge.org/abstract_S0266078411000526 (дата звернення: 26.11.2021).

51. Teesside teachers urged not to read out racist slur in books. *BBC*. 2021, Oct. 11. URL : <https://www.bbc.com/news/uk-england-tees-58842159> (дата звернення: 29.11.2021).

52. The cult of selfishness is killing America. *The New York Times* [posted by Paul Krugman]. 2020, Jun. 27. URL : <https://www.nytimes.com/2020/07/27/opinion/us-republicans-coronavirus.html> (дата звернення: 01.11.2021).

СПИСОК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ

53. Калькування. Словник.UA. Портал української мови та культури. URL : <https://slovnyk.ua/index.php?swrd=калькування> (дата звернення: 30.11.21).

54. Романтичка. Словник української мови. Академічний тлумачний словник. URL : <http://sum.in.ua/s/romantychka> (дата звернення: 30.11.21).

55. Транскрипція. Словник української мови. Академічний тлумачний словник. URL : <http://sum.in.ua/s/transkrypcija> (дата звернення: 30.11.21).

56. Транслітерація. Словник української мови. Академічний тлумачний словник. URL : <http://sum.in.ua/s/transliteracija> (дата звернення: 30.11.21).

57. Упередження. Словник української мови. Академічний тлумачний словник. URL : <http://sum.in.ua/s/uperedzhennja> (дата звернення: 30.11.2021).

58. Blending. Cambridge Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/blend?q=blending> (дата звернення: 30.11.2021).

59. Maskfishing. Urban Dictionary. URL : <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Maskfishing> (дата звернення: 30.11.2021).

60. Slanguage. Dictionary by Merriam Webster : America's most trusted online dictionary. URL : <https://www.merriam-webster.com/dictionary/slanguage> (дата звернення: 30.11.21).

61. Snacc. Dictionary.com. URL : https://www.dictionary.com/e/slang/snacc/?itm_source=parsely-api (дата звернення: 30.11.21).

62. Vulgarism. Oxfors Learner's Dictionaries. URL : <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/vulgarism?q=vulgarism> (дата звернення: 30.11.2021).

63. Queer Undefined. A Crowdsourced LGBTQ+ Dictionary. URL : <https://www.queerundefined.com/search/bear> (дата звернення: 30.11.2021).

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. 'Detransition, Baby' author Torrey Peters shares her top 5 books for Pride Month. *ABC News* [posted by Alex Goodsom]. 2021, June. 17. URL : <https://abcnews.go.com/GMA/Culture/detransition-baby-author-torrey-peters-shares-top-books/story?id=78324224> (дата звернення: 28.11.2021).

2. 'Pillow Princess' May Seem Like A Harmless Term, But It Perpetuates A Damaging Stereotype. *Wome's Health* [posted by Korin Miller]. 2021, Jun. 29. URL : <https://www.womenshealthmag.com/sex-and-love/a36688070/pillow-princess-meaning/> (дата звернення: 28.11.2021).

3. 32 Bisexual Celebrities Who Put the 'B' in LGBTQ. *Men's Health* [posted by Adrianna Freedman and Zachary Zane]. 2020, Sep. 18. URL : <https://www.menshealth.com/sex-women/g33957466/bisexual-celebrities/> (дата звернення: 28.11.2021).
4. Attitudes to Potentiall Offensive Language and Gestures on TV and Radio. 2016. URL : https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0022/91624/ofcomoffensivelanguag e.pdf (дата звернення: 30.11.2021).
5. Do Trans Women Athletes Have Advantages? An Interview With Joanna Harper. *Medscape* [posted by Tricia Ward]. 2021, Jul. 14. URL : <https://www.medscape.com/viewarticle/954786> (дата звернення: 28.11.2021).
6. Gendered Ageism Affects Women's Job Security And Financial Viability. *Forbes* [posted by Bonnie Marcus]. 2021, Sep. 20. URL : <https://www.forbes.com/sites/bonniemarcus/2021/09/20/gendered-ageism-affects-womens-job-security-and-financial-viability/> (дата звернення: 29.11.2021).
7. Latinx Files: The 'skin color' question that set off fireworks; also, it's our cuple. *The Los Angeles Times* [posted by Fidel Martinez]. 2021, Nov. 11. URL : <https://www.latimes.com/world-nation/newsletter/2021-11-11/latinx-files-pew-study-emojis-colorism-birthday-latinx-files> (дата звернення: 28.11.2021).
8. Mum who weighs 22st complains of 'fattist bosses' then gets arrested for stealing cakes. *Express* [posted by Giles Sheldrick]. 2013, Mar. 29. URL : <https://www.express.co.uk/news/uk/387937/Mum-who-weighs-22st-complains-of-fattist-bosses-then-gets-arrested-for-stealing-cakes> (дата звернення: 29.11.2021).
9. Our First Lady of Sorrows. *Vulture* [posted by Boris Kachka]. 2016, Nov. 28. URL : <https://www.vulture.com/2016/11/natalie-portman-jackie-kennedy-c-v-r.html> (дата звернення: 28.11.2021).
10. SC community still feels ignored. *The Statesman* [posted by Ranjeet Jamwal]. 2021, Nov. 27. URL : <https://www.thestatesman.com/exclusive-interviews/sc-community-still-feels-ignored-1503027023.html>(дата звернення: 29.11.2021).

11. SC decriminalises gay sex, but J&K LGBTs will have to wait longer. *The Times of India* [posted by Aarti Tikoo Singh]. 2018, Sep. 8. URL : <https://timesofindia.indiatimes.com/india/section-377-pride-not-extended-to-jk/articleshow/65714300.cms> (дата звернення: 29.11.2021).
12. Student Radio Network Awards Shortlist Announced For 2021, *UnderTheRadar* [posted by Chris Cudby]. 2021, Nov. 25. URL : <https://www.undertheradar.co.nz/news/19213/Student-Radio-Network-Awards-Shortlist-Announced-For-2021.utr> (дата звернення: 28.11.2021).
13. Sumerau J. E., Grollman E. A. Obscuring Oppression: Racism, Cissexism, and the Persistence of Social Inequality. *Sociology of Race and Ethnicity*. American Sociological Association, 2018. Vol. 4(3). P. 323–337. URL : <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/2332649218755179> (дата звернення: 27.11.2021).
14. The Queen refers to gay people as ‘friends of Dorothy’, according to The Crown. *Pink News* [posted by Reiss Smith]. 2020, Nov. 16. URL : <https://www.pinknews.co.uk/2020/11/16/friend-of-dorothy-meaning-the-crown-gay-queen-wizard-oz/> (дата звернення: 29.11.2021).
15. The Secrets Of SJP’s Signature Glow Skin. *The Vogue* [posted by Tish Weinstock]. 2021, Nov. 25. URL : <https://www.vogue.co.uk/beauty/article/sarah-jessica-parker-make-up-routine> (дата звернення: 28.11.2021).
16. This is how you die in extreme heat. *Canada’s National Observer* [posted by Alexander C. Kaufman]. 2021, Jun. 6. URL : <https://www.nationalobserver.com/2021/07/06/news/how-you-die-extreme-heat> (дата звернення: 27.11.2021).
17. *Twitter* [posted by Dahlia]. 2019, Mar. 12. URL : https://twitter.com/dhahlhihah/status/1105538343687864320?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1105538343687864320%7Ctwgr%5E%7Ctwcon%5Es1_c10&ref_url=https%3A%2F%2F (дата звернення: 27.11.2021).
18. What are different types of sexualities? *Medical News Today* [posted by Veronica Zambov]. 2020, Oct. 19. URL :

<https://www.medicalnewstoday.com/articles/types-of-sexuality?c=1396757408109>
(дата звернення: 26.11.2021).

19. What Men Really Think About Cellulite On The Woman They Love. *YourTango* [posted by Jane Stokes]. 2021, Feb. 11. URL : <https://www.yourtango.com/2016296304/we-asked-what-men-think-of-cellulite-and-fat-things-got-real> (дата звернення: 28.11.2021).

20. Why We Don't Talk About the Lipstick Lesbian. *Preen* [posted by Chryssa Celestino]. 2015, Jun. 17. URL : <https://preen.ph/8718/why-we-dont-talk-about-the-lipstick-lesbian> (дата звернення: 29.11.2021).

SUMMARY

The master thesis focuses on features of new biased lexical units of modern discourse and features of their translation, peculiarities of negative connotation in the selected lexical units and ways to implement them in the educational process. The urgency of the research is due to the incessant process of replenishing the English language with words that have a social direction and denote human characteristics, the emergence of social neologisms and slang that are to be translated and interpreted into the Ukrainian language. It was found that the most active producer of new words is the English language due to its status of lingua franca and numerous studies in the sphere of human-related sciences. The most active of all English-speaking countries was found to be the USA due to its current leading positions in various ranks.

The purpose of the study is to consider and analyse of linguistic, translation and educational aspects of new biased lexical units. The objectives of the study are to consider the theoretical foundations of the concept of “neologism”, “slang”, “euphemism”, define the concepts of “neologism” and “social neologism”, compare them, define the concept of “slang”, distinguish between the concepts of “neologism” and “slang”, describe the phenomenon of new biased lexis, explore the concept of “negative connotation”, analyse the translation of selected lexical units and relatively group them, develop a set of exercises for learning to translate biased lexical units.

The object of research is social neologisms and slang of modern English discourse, which can be biased. The subject of research is the peculiarities of translation and methods of teaching translation of social neologisms and slang of modern English discourse.

The theoretical significance of the work is to consider the issue of new biased lexis, systematize components of the new biased lexis, as well as the analysis of the translation of lexical units.

Methodological base of the paper covers works of such foreign scholars as, E. Martiello, E. Partridge, Allan K., Burridge K, Smith R. E., such home scholars as Andrusyak I. V., Glazova O. P., Hritsay I. S., Hrabovyi P. M., Dzyubina O. I.,

Zatsny Yu. A., Balabin V. V., Dorda V. O., Klimenko O. L., Stavvytska L. O., Nikoliv I. O., Romanova O. O. and others.

The first chapter considers the theoretical foundations of the concepts of “biased lexis”, “neologism”, “slang”, “euphemism”. It was defined that biased lexis is a set of lexical units that have a biased character, negative connotation, cause controversial reactions among people. It was found that biased vocabulary includes not only vulgarisms, but also social neologisms and slang, the meanings of which are social in nature, carry a prejudice or a socially sensitive topic.

The concept of “neologism” has been studied, which allows us to define it as a unit that was created relatively recently and has the status of “new”. The types of neologisms, the most common classification of which divides them into neologisms and occasionalisms, were identified, and other classifications were considered, including the taxonomies of Styshov O. A., Ladonia K. Yu. and others. It was clarified that the main reasons and grounds for the emergence of neologisms are the appearance of a new object or the phenomenon of changing the meaning of an existing word.

The study also proposes a concept of “social neologism” that is to be a new lexical unit of language that denotes the concept of social character, namely the characteristics of a person as an individual, people as a group, society as a whole, their changes and attitudes towards person’s characteristics.

The theoretical foundations of the concept of “slang” were explored, which allows us to establish that the concept is still controversial. It has been found that in linguistics there are “white spots” in the definition of slang, as there are some difficulties in distinguishing between “slang”, “youth slang”, “argo”, “jargon”. It was found that in the linguistics of the English language these concepts are mostly transmitted with the one term “slang”.

Previous studies of the concept of “slang” have indicated that there is a problem with differentiating the concepts of “slang”, “argo”, “jargon”, “youth’s slang”, which gave the study an opportunity to summarize notions and define them. Analysis of theoretical sources allowed us to provide a unified definition of slang, which is formulated as follows: slang is a set of lexical units of colloquial speech used by

representatives of certain strata of people, mostly young people. It was found that slang is a non-normative component of language, a purely colloquial variant, the main function of which is the expression of thought, exchange of information through non-standard tools, providing emotional or stylistic colour to speech. The main ways of slang formation were established, including reduction, combination, affixation, and borrowing.

It was found that the main function of slang is verbal communication, expression of opinion, exchange of information through non-standard tools, to enable informal, casual communication. They are used for expressiveness, stylistic colouring, expediency of language, etc. It should be noted that socially coloured lexis is the privilege of oral spoken language.

The reasons for the emergence of slang lexical units were defined. These include the desire for more conveyable speech, namely the desire to express opinion more expressively, not neutrally, to show their attitude to the object or phenomenon. Thus, using lexical units that have more or less negative connotations, such as the names of groups of persons on racial, sexual or other grounds, the recipient will understand what opinion the interlocutor. The detailed analysis of the concept "slang" gave the opportunity to define its most important characteristics that are opposition to literary language, use in oral language, the predominance of connotative meaning.

A distinction was made between the concepts of "social neologism" and "slang", both of which are related in nature, but differ in the degree of acceptability and readiness of society for full acceptance. We stress the fact that neologisms have the potential to become a common language unit, slang has almost no such possibility as it is used only in small or restricted circles of people.

The phenomenon of negative connotation that can be given to social neologisms and slangisms due to their social character was studied. It was defined that negative connotation is an additional, secondary meaning of a lexical unit that has a negative mood. Due to the nature of negative connotations, bias of units, the concept of "euphemism" was studied, which allows to convey negatively or controversially tuned

language units in neutral words or expressions. Euphemisms have been found to be a softened version of a word or its translation.

The second chapter touches upon an analysis of biased lexical items selected for research. Appropriate ways of translating biased units have been identified, namely transliteration, transcription, loan translation or calque, and additional translation methods as modulation and descriptive method. Specific variants of translation of biased units were analysed, taking into account their context, availability of equivalents and norms of the Ukrainian language.

Social neologisms selected as biased lexical units were conditionally divided into two groups. The first group deals with discriminatory notions that have appeared during a few last decades. Such notion can be described as “-isms” or “ism-words” due to the suffix “-ism” that defines a discriminatory nature. The semantic and translation analyses were conducted with such notions as: lookism, ageism, ableism, sizeism, heightism, colorism, sexism, casteism, fattism, speciesism, cissexism and other. The other group of social neologisms was marked as “labels”. These give a person a label considering his or her behaviour, sex, race, religion, sexual orientation and so on. The neologisms that deal with the latest criterion were closely examined.

As already mentioned, the number of studies in the field of psychology and sociology that study gender has increased significantly. Thus, there are a number of new “discovered” different types and subtypes of sexual orientations that need to be translated and covered in other languages. Such labels include: non-binary, demisexual, aromantic, greysexual, queer and other. It should be noted that due to the presence of gender criterion in the Ukrainian language the attention is to be paid to using feminitives when referring to a woman.

We consider it necessary to cover this topic, as it is actively spreading and used in English-speaking countries. Despite the fact that in Ukraine this topic is almost always raised on the negative side, or not raised at all, it is worth raising this topic in order to shed light on it, be educated in such issues and know about the characteristics of other people. All units are considered purely from the neutral and translation point of view.

The slangisms selected as biased lexical units were grouped according to what or who they compare a person. Such groups were found as: animal-compared (“bear”, “chicken”, “hawk”, “wolf” and other), food-compared (“snack”, “meal”), abbreviations (ace, aro, LUG), appearance-related (either with femininity or masculinity: auntie, boi, femme, flamer, queen), behaviour-related (“pillow-princess”, “gold/platinum star”, “bicon” and other), blends (“Bi-Fi”, “gaysian”). It should be noted that other lexical units that have strong negative connotation, namely vulgarisms, should be translated mainly through euphemisation, or be vaguely transmitted with modulation or descriptive translation if censorship applied.

The third chapter addresses the theoretical foundations of the methodology of teaching biased lexis. The peculiarities of the use of new biased vocabulary of modern English discourse in the teaching of translators were studied, namely the methodological prerequisites for the study of neologisms, slangisms and vulgarisms in English translation classes were analysed.

It was found that learning neologisms is no different from learning other lexical material. The method of teaching neologisms involves their introduction into learning as a common lexical material of a new topic. Social neologisms, which may be biased, can be used as lexical material in an English or translation class with a socially oriented topic, which will consider human characteristics, types of discrimination against certain human characteristics, and so on. The main stages of introduction of neologisms in educational activities and their assimilation were found/. These are the introductory, special, advanced, and control stages.

It was found that slang is not provided in teaching methods, but exists only as material for individual classes aimed at developing speaking skills and language perception. This is primarily due to its non-literateness. We stress the fact that learning slang is appropriate for students of linguistic specialties that are directly related to language and translation, as well as related specializations. Slang learning can be prevented as additional material to increase the competence of students-translators, as well as for personal purposes. The process of learning slang units is identical to learning neologisms, because they are a lexical component of the lesson.

It should be noted that the teaching of translation of biased lexis should be approached from a neutral side, using euphemisms. Learning to use politically correct vocabulary can be due to the educational purpose of the lesson, which develops education and humanity of students in certain types of work, such as translation of a work of art containing biased units, knowledge of taboos and sensitive issues of other cultures and their translation methods. We stress the fact that the teacher must follow the rules of political correctness, regardless of the presence or absence of a certain point of view.

Studying the properties of teaching methodologies of biased lexis gave the possibility of creation a set of exercises to teach translation of new biased vocabulary of modern English discourse, which aims to familiarize, study, develop students' communication skills through conversational tasks, develop skills of analysis, translation, both written and oral, as well as the development of creative abilities and education of tolerance in students.

After research a general conclusion concerning new biased lexis can be made: a new biased lexis is a dimensional linguistic phenomenon that include neologisms, namely social neologisms, slang and its parts, neutral and vulgarisms. Every week a neologism and every day a new slangism emerge. The incessant process of replenishing the English language with words conditions the need of translation of these lexical units into the Ukrainian language. The connotation of biased units should be differentiated to neutral and negative, and translated according its semantics, lexical units can be neutralised, if needed.

Further study may lead to more detailed researches of biased lexical units, units with negative connotation, social neologisms and slang, words of socially sensitive nature, ways of translation of biased lexical units and implementation socially sensitive terms and notion into the educational process.

Key words: biased lexis, social neologism, slang, euphemism, negative connotation, sexual orientation, translation.

ДОДАТКИ

Додаток А

Ілюстрація 3.1

Уривок з твору «Магнус Чейз і молот Тора», друга книга серії «Магнус Чейз і боги Асгарда» Ріка Ріордана

Sam al-Abbas must've had some reason for bringing this kid to Valhalla. I wasn't going to let Fierro off the hook just because she had startling eyes, an impressive sweater-vest and a tendency to hit people.

'What did you mean earlier?' I asked. 'When you said –'

'Call me *she*? I'm gender fluid and transgender, idiot. Look it up if you need to, but it's not my job to educate –'

'That's not what I meant.'

'Oh, please. I saw your mouth hanging open.'

'Well, yeah. Maybe for a second. I was surprised. But ...' I wasn't sure how to continue without sounding like even more of an idiot.

The gender thing wasn't what surprised me. A *huge* percentage of the homeless teens I'd met had been assigned one gender at birth but identified as another, or they felt like the whole boy/girl binary didn't apply to them. They ended up on the streets because – shocker – their families didn't accept them. Nothing says 'tough love' like kicking your non-hetero-normative kid to the kerb so they can experience abuse, drugs, high suicide rates and constant physical danger. Thanks, Mom and Dad!

'Okay, what is an argr?' I asked. 'When you first said it, I thought it was a monster. Then I thought maybe it was another word for pirate, like *one who arghs*. Does it mean a transgender person or what?'

'Literally, it means *unmanly*,' Mallory said. 'It's a deadly insult among big loutish Vikings like this guy.' She poked Halfborn in the chest.

'Bah,' said Halfborn. 'It's only an offence if you call someone argr who isn't argr. Gender-fluid people are hardly a new thing, Magnus. There were plenty of argr among the Norse. They serve their purposes. Some of the greatest priests and sorcerers were ...' He made circles in the air with his steak knife. 'You know.'

Mallory frowned at me. 'My boyfriend is a Neanderthal.'

'Not at all!' Halfborn said. 'I'm an enlightened modern man from the year 865 C.E. Now, if you talk to those einherjar from 700 C.E., well ... they're not as open-minded about such things.'